

Pecyn Dogfen Cyhoeddus

Cyngor
sir ddinbych
denbighshire
County Council

Debra Houghton
John Piper and
Gareth Williams'

At: Aelodau'r Pwyllgor Archwilio
Cymunedau

Dyddiad: Dydd Llun, 27 Mehefin
2016

Rhif Union: 01824 712554

ebost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gynghorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR ARCHWILIO CYMUNEDAU, DYDD IAU, 30 MEHEFIN 2016 am 9.30 am yn YSTAFELL BWYLLGORA 1A, NEUADD Y SIR, RHUTHUN.**

Yn gywir iawn
G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd

AGENDA

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

Dylai'r Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fater a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYS FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Rhybudd o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION (Tudalennau 5 - 16)

Derbyn cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Archwilio Cymunedau a gynhaliwyd ar 12 Mai 2016 (copi ynghlwm).

5 ADOLYGIAD O'R POLISI CLUDIANT O'R CARTREF I'R YSGOL (Tudalennau 17 - 36)

Ystyried canfyddiadau adolygiad o effaith gweithredu'r polisi cludiant i'r ysgol a gwybodaeth am y blaengynllunio ar gyfer trefniadau cludiant mis Medi.

6 CEFNOGI BYW'N ANNIBYNNOL (Tudalennau 37 - 46)

Ystyried y cynnydd a wnaed gyda chyflwyno'r Gwasanaeth Cefnogi Byw'n Annibynnol, manylion am y cyllid Cefnogi Pobl ar gyfer y Gwasanaeth a manteision cymryd dull symlach, integredig o reoli Cefnogi Byw'n Annibynnol, Ailalluogi a'r Gwasanaeth Gweithiwr Cymorth lechyd a Gofal Cymdeithasol ynghyd â mentrau eraill i wireddu gwerth am arian (yr adroddiad i gynnwys y nifer o dderbynwyr Gwasanaeth Cefnogi Byw'n Annibynnol ym mhob ward y Cyngor a'r Cynllun Gweithredu Cefnogi Byw'n Annibynnol)

7 RHAGLAN WAITH ARCHWILIO (Tudalennau 47 - 62)

Ystyried adroddiad gan y Cydlynydd Archwilio (copi wedi'i amgáu) yn gofyn am adolygiad o raglen waith y pwylgor a rhoi'r diweddaraf i'r aelodau ar faterion perthnasol.

8 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR Y PWYLLGOR

Derbyn unrhyw ddiweddariad gan gynrychiolwyr y Pwyllgor ar amrywiol Fyrddau a Grwpiau'r Cyngor.

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts
(Cadeirydd)

Brian Blakeley
Bill Cowie
Peter Arnold Evans
Martyn Holland
Bob Murray

Y Cynghorydd Rhys Hughes (Is-Gadeirydd)

Anton Sampson
David Simmons
Cefyn Williams
Cheryl Williams

Aelodau Cyfetholedig dros Addysg sy'n Pleidleisio (Rhifau Eitemau Agenda 5 yn unig)

Debra Houghton
John Piper
Gareth Williams

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Eitem Agenda 4

PWYLLGOR ARCHWILIO CYMUNEDAU

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio Cymunedau a gynhaliwyd yn Ystafell Bwyllgora 1a, Neuadd y Sir, Rhuthun, Dydd Iau, 12 Mai 2016 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Brian Blakeley, Bill Cowie, Huw Hilditch-Roberts (Cadeirydd), Martyn Holland, Rhys Hughes (Is-Gadeirydd), Anton Sampson, Cefyn Williams a/ac Cheryl Williams.

Roedd yr Aelodau Arweiniol Huw Jones a David Smith yn bresennol ar gais y Pwyllgor.

Roedd y Cyngropydd M.LI. Davies yn bresennol fel arsyllwr.

HEFYD YN BRESENNOL

Y Cyfarwyddwr Corfforaethol: Uchelgais Economaidd a Chymunedol (RM), Y Pennaeth Prifyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol (SP), Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (GB), Pennaeth Interim Cyfathrebu, Marchnata a Hamdden (SH), Rheolwr Adain: Rheoli Rhwydwaith (TT), Rheolwr Gweithrediadau Prifyrdd a Gwasanaethau Stryd (De) (SB), Swyddog Arweiniol: Tai Cymunedol (GD), Rheolwr Gweithrediadau: Cyfleusterau a Chontractau (NH), Rheolwr Gwasanaethau Cefn Gwlad a Threftadaeth (HR), Swyddog Mynwentydd (JH), Rheolwr Datblygu (PM), Cydgysylltydd Archwilio (RE) a Swyddog Gweinyddol (CIW).

1 PENODI IS-GADEIRYDD

Cafodd y Cyngropydd T R Hughes ei enwebu a'i eilio ar gyfer rôl Is-gadeirydd y Pwyllgor. Ni chafwyd unrhyw enwebiadau eraill felly:

PENDERFYNWYD: *penodi'r Cyngropydd T R Hughes yn Is-gadeirydd y Pwyllgor Archwilio Cymunedau ar gyfer blwyddyn y Cyngor 2016/17.*

2 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cyngorwr(wyr) Bob Murray.

3 DATGAN CYSYLTIAD

Datganwyd y cysylltiad canlynol mewn eitem o fusnes a fyddai'n cael ei hystyried yn y cyfarfod.

Eitem 7 ar yr Agenda - Diweddarriad am Gonitor Cynnal a Chadw Tiroedd Tai – Datganwyd buddiant personol gan y Cyngropydd Cheryl Williams. Y rheswm dros y datganiad oedd bod y Cyngropydd Williams yn denant Tŷ Cyngor.

4 MATERION BRYS FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Ni chodwyd unrhyw eitemau a ddylai, ym marn y Cadeirydd, gael eu hystyried yn y cyfarfod fel mater o frys yn unol ag Adran 100B(4) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972.

5 COFNODION

Cafodd Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Archwilio Cymunedau a gynhaliwyd ar 24 Mawrth 2016 eu cyflwyno:-

PENDERFYNWYD – derbyn y Cofnodion a'u cymeradwyo fel cofnod cywir.

6 CYFLAWNI GYDA LLAI - GWASANAETHAU HAMDDEN

Roedd copi o adroddiad gan y Swyddog Arweiniol: Gwasanaethau Hamdden Masnachol (LOCL) wedi cael ei gylchredeg gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol ar gyfer Datblygu Cymunedol adroddiad a oedd yn crynhoi adroddiad cenedlaethol Swyddfa Archwilio Cymru (SAC) ar Wasanaethau Hamdden o safbwyt Sir Ddinbych. Eglurodd:-

- fod yr adroddiad cenedlaethol, ar y cyfan, yn adlewyrchu'n dda ar Wasanaethau Hamdden yn Sir Ddinbych, gyda nifer o enghreifftiau o 'arfer gorau' yn cael eu henwi fel rhai sy'n cael eu gweithredu yng Ngwasanaeth Sir Ddinbych, e.e. bod gan y Gwasanaeth weledigaeth a strategaeth hirdymor, a bod proses fanwl iawn ar gyfer herio'r gwasanaeth a honno'n cael ei chefnogi a'i hategu â thystiolaeth trwy 'ddangosfwrdd' a oedd yn cynnwys ystod amrywiol o ddata defnyddiol ar berfformiad;
- er ei fod, yn wahanol i nifer o awdurdodau lleol, wedi cadw rheolaeth ar ei Wasanaethau Hamdden, fod Cyngor Sir Ddinbych yn defnyddio dull masnachol iawn o ddarparu'r gwasanaeth. Roedd yn darparu'r pedwerydd cymhorthdal isaf yng Nghymru i Wasanaethau Hamdden;
- er bod adroddiad cenedlaethol SAC i'w weld fel pe bai'n dadlau o blaid 'model ymddiriedolaeth' fel model priodol ar gyfer darparu gwasanaethau hamdden yn ystod cyfnod o gyfyngiadau ariannol, fod Sir Ddinbych yn credu'n gryf nad hwn oedd y model mwyaf cost-effeithiol ar gyfer darparu'r gwasanaethau yr oedd triglion yn eu disgwyli. Serch hynny, roedd y Cyngor yn adolygu ei fodel busnes ar gyfer y gwasanaeth yn rheolaidd a phe bai model mwy effeithiol ar gyfer darparu'r Gwasanaeth yn dod i'r amlwg ar ôl arfarniad opsiynau, byddai swyddogion yn gofyn i Aelodau ei archwilio.

Gan ymateb i gwestiynau'r Aelodau, hysbysodd yr Aelod Arweiniol a swyddogion fel a ganlyn:-

- roedd peth o'r data yn yr adroddiad yn ddryslyd gan nad oedd yn cymharu ffigyrâu tebyg, e.e. nifer y defnyddwyr canolfannau hamdden – dim ond y rhai a oedd yn mynd mor bell â defnyddio'r cyfleusterau hamdden yn y sir yr oedd Sir Ddinbych yn eu cyfrif, tra bo rhai o'r siroedd eraill yn cyfrif 'nifer yr ymwelwyr' â chanolfannau hamdden, ni waeth pa un a oeddent yn defnyddio unrhyw gyfleusterau, dosbarthiadau neu ddigwyddiadau;

- roedd ffigyrâu defnydd Sir Ddinbych yn seiliedig ar ddata gwirioneddol ac nid ar amcangyfrifon;
- roedd cymhorthdal y Cyngor i'r Gwasanaeth yn mynd yn llai o un flwyddyn i'r llall;
- roedd staff y Gwasanaeth Hamdden bellach yn cael eu defnyddio'n ddoethach ac o ganlyniad yn cael eu defnyddio pan oedd angen i leddfu pwysau o fewn y Gwasanaeth ar adegau prysur, e.e. cwrdd ag ymwelwyr sydd ar wyliau yng Nghanolfan Nova ar ei newydd wedd a'u cyfeirio i'r lle y maent yn dymuno mynd, gan hyrwyddo'r gwasanaethau sydd ar gael i wella iechyd a lles defnyddwyr gwasanaethau;
- roedd Canolfan Nova eisoes wedi cyrraedd ei tharged gweithredol ar gyfer y flwyddyn gyntaf ac roedd y Ganolfan Hamdden a adnewyddwyd yn ddiweddar yn Rhuthun hefyd yn perfformio'n dda ac ar y trywydd iawn i gyflawni ei hamcanion;
- roedd y Gwasanaeth yn monitro ei ddefnydd o ynni drwy'r amser ac roedd yn mynd ati'n barhaus i archwilio dulliau cost-effeithiol a datblygiadau technolegol a allai ostwng costau rhedeg. Hyd yma roedd wedi gosod boeler biomas yn y Rhyl, gorchuddion pwall, goleuadau LED mewn rhai adeiladau, pympiau â chyflymder newidiol a.y.b. Nid oedd gosod paneli solar wedi cael ei ystyried yn opsiwn dichonadwy hyd yma.

Fe wnaeth Aelodau amlygu'r cyfleoedd amrywiol a oedd ar gael yn Sir Ddinbych i hybu a chefnogi iechyd a lles triglion a'r angen i hyrwyddo'r holl weithgareddau, boed yn rhai a ddarperir gan y Gwasanaethau Hamdden neu'n rhai sydd ar gael trwy'r Gwasanaethau Cefn Gwlad. Fe bwysleision nhw'r angen i'r ddau wasanaeth gydweithio i hyrwyddo'r holl gyfleoedd a'r gweithgareddau a drefnir gan fudiadau gwirfoddol yn y sir a chysylltu â'r Gwasanaeth Cyfathrebu a Marchnata gyda golwg ar amlygu a hyrwyddo argaeledd pob math o weithgarwch corfforol i wella iechyd a lles triglion ar wefan y Cyngor. Yn y Pwyllgor felly:

PENDERFYNWYD – yn amodol ar y sylwadau uchod:-

- (i) *llongyfarch y Gwasanaeth am ei waith rhagorol hyd yma, ac ar ei safle o ran darpariaeth gwasanaethau hamdden o'i gymharu ag awdurdodau lleol eraill yng Nghymru;*
- (ii) *annog y Gwasanaeth i barhau i ddarparu a gwella'r gwasanaethau y mae'n eu darparu; a hefyd*
- (iii) *parhau i adolygu'r sefyllfa o ran ystyried arfarniad opsiynau ar gyfer modelau gweithredu gwahanol wrth i'r dirwedd newid.*

7 DIWEDDARIAD AM GONTRACT CYNNAL A CHADW TIROEDD TAI

Hysbysodd y Swyddog Arweiniol – Tai Cymunedol, wrth gyflwyno'r adroddiad (a oedd wedi'i gylchredeg yn flaenorol) fod y cyrifoldeb am gynnal a chadw tiroedd y mae'r Adran Tai yn berchen arnynt bellach yn gorwedd gyda'r Adran, ac nid yr Adran Briffydd fel yn flaenorol. Roedd tâl gwasanaeth o £1.50 yr wythnos yn cael ei godi ar denantiaid am y gwasanaeth a ddarperir ac roedd y contract yn cael ei ariannu o gyllideb y Cyfrif Refeniw Tai. Cydnabuwyd fod problemau wedi bod yn ystod 2015 a oedd wedi arwain at gwynion niferus gan denantiaid, a hynny am nad oedd y broses o drosglwyddo'r contract wedi gallu dechrau'n ddigon cynnar, gan

olygu nad oedd modd penodi contractwr newydd tan fis Mehefin, a oedd ymhell i mewn i'r tymor tyfu glaswellt.

Hysbysodd y Swyddog Arweiniol:

- fod perchnogaeth tir rhwng gwahanol adrannau yn y Cyngor wedi dod yn llawer cliriach ers i'r trefniadau newydd ar gyfer cynnal a chadw tir gael eu sefydlu;
- bod 83% o'r rhai a gyflwynodd gwynion yn ystod 2015 am y trefniadau torri glaswellt wedi dynodi eu bod bellach yn fodlon ar y gwasanaeth yr oeddent yn ei gael;
- Gan fod y Cyngor bellach yn rheoli ei Gyfrif Refeniw Tai ei hun, bod ganddo gynlluniau i fuddsoddi mewn cynlluniau i wella'r amgylchedd yn ac o amgylch yr ystadau tai cyngor – gallai cynlluniau arfaethedig i wella'r amgylchedd mewn cymdogaethau gynnwys y gymuned hefyd a bod yn gyfle iddynt gynnig am arian ar gyfer eu prosiectau cyfunol hwy eu hunain;
- Roedd manylion cyllid a oedd eisoes wedi'i ddyrannu i brosiectau amrywiol, gan gynnwys meysydd chwarae, wedi'u cynnwys yn Atodiad 2 i'r adroddiad.

Mewn ymateb i gwestiynau'r Aelodau fe wnaeth yr Aelod Arweiniol ar gyfer Tir y Cyhoedd a swyddogion:

- addo gwirio gyda'r contractwr pa un a allai godi chwyn mewn cymdogaethau yn hytrach na'u chwistrellu, gan y teimlwyd fod hyn yn ddull mwy effeithiol o waredu'r broblem;
- cadarnhau bod gan y Cyngor wybodaeth well am berchnogaeth tir o fewn yr Awdurdod erbyn hyn;
- er y gallai cydgysylltu trefniadau torri glaswellt mewn cymunedau fod yn fater cymhleth, roedd pob ymdrech yn cael ei wneud i gwblhau'r gwaith mewn modd cydgysylltiedig. Wrth i berchnogaeth ar barseli o dir ddod yn gliriach dylai'r sefyllfa wella ymhellach;
- mae contractwyr fel arfer yn casglu sbwriel cyn eu bod yn torri ardal o dir. Roedd gan yr Adran Tai Gytundeb Lefel Gwasanaeth gyda'r Gwasanaethau Stryd hefyd a oedd yn golygu y gallent alw ar eu gwasanaeth pe bai angen. Roedd yr Adran hefyd â'i bryd ar gydweithio'n agosach gyda chymunedau gyda golwg ar eu gadw'n lân ac yn daclus. Byddai pedwar Swyddog Cymunedol Cymdogaeth yn cael eu penodi cyn bo hir a hwythau'n gyfrifol, ymhliith pethau eraill, am faterion amgylcheddol. Byddai'r swyddogion hyn yn gweithio gyda chymunedau ac yn rhedeg gweithgareddau megis digwyddiadau codi sbwriel mewn ymgais i annog trigolion i gymryd perchnogaeth ar eu cymunedau. Byddai digwyddiadau o'r fath yn cefnogi ac yn gwella iechyd a lles unigolion yn ogystal â chymunedau;
- addo siarad gydag Aelodau unigol i drafod materion sy'n achos pryder iddynt yn ardaloedd Cynwyd, Y Rhyl a Phrestatyn;
- cadarnhau, er y codir tâl gwasanaeth o £1.50 yr wythnos ar denantiaid y Cyngor am waith cynnal a chadw tiroedd, na allai'r Cyngor godi taliadau o'r fath ar unigolion a oedd yn byw ar yr un ystadau ac a oedd yn berchen-feddianwyr. Gellir codi'r tâl gwasanaeth ar berchen-feddianwyr fflatiau unigol mewn cyfadail tai Cyngor gan mai perchnogion lesddaliadol oeddent yn hytrach na perchnogion rhydd-ddaliadol, a bod tâl gwasanaeth eisoes yn cael ei godi arnynt am wasanaethau eraill a ddarperir ar gyfer eu heiddo gan y Cyngor;
- hysbysu'r Aelodau fod cost wirioneddol cynnal a chadw tiroedd yn ystod 2015/16 £20,000 yn uwch na'r swm a oedd yn cael ei ddyfynnu yn yr adroddiad, a

hynny oherwydd costau nas rhagwelwyd. Roeddent yn hyderus y byddai costau'n is yn y dyfodol;

- hysbysu nad oedd plaladdwyr a ddefnyddir gan gontactwyr ar dir y mae'r Cyngor yn berchen arno gyn gryfed â'r rhai a ddefnyddir gan y diwydiant amaethyddol ac felly nad ydynt mor effeithiol – roedd deddfwriaeth yn gwahardd awdurdodau lleol rhag defnyddio plaladdwyr amaethyddol am resymau sy'n ymwneud ag iechyd a diogelwch y cyhoedd;
- cadarnhau mai cyfrifoldeb y tenant oedd torri perthi o amgylch eiddo'r Cyngor. Os nad oedd y tenant yn cynnal a chadw perthi i safon resymol gellid cymryd camau gorfodi. Os oeddent yn cael anhawster cynnal a chadw perthi gallai'r Cyngor wneud y gwaith ar eu rhan, gan godi tâl am hynny;
- addo gofyn i'r contractwr hysbysu preswylwyr pryd fyddent yn yr ardal i dorri'r glaswellt a.y.b. a gofyn iddynt sicrhau bod yr holl gerbydau'n cael eu parcio mewn man priodol er mwyn sicrhau nad oeddent yn rhwystr i fynediad na'r gwaith cynnal a chadw mewn unrhyw ffordd;
- cadarnhau, lle'r oedd tenantiaid neu eraill wedi llechfeddiannu tir y mae'r Cyngor yn berchen arno dros gyfnod o amser, y byddai'r Cyngor yn adennill y tir maes o law ac yn ei gynnal a'i gadw'n briodol.

Cyn i'r drafodaeth ddod i ben darllenodd y Cadeirydd neges e-bost gan y Cynghorydd Colin Hughes a oedd yn nodi ymateb cadarnhaol tu hwnt yr oedd wedi'i gael i gwyn ynglych cynnal a chadw tiroedd yn ei ward yn ddiweddar. Er bod y Pwyllgor yn cydnabod y bu anawsterau i ddechrau pan ddechreuodd y contract newydd ym mis Mehefin 2015, roedd y problemau hyn bellach wedi cael eu datrys a hyd yn hyn eleni roedd y contract cynnal a chadw tiroedd i'w weld fel pe bai'n cael ei gyflawni yn unol â gofynion y contract:-

PENDERFYNWYD-

- (i) yn amodol ar y sylwadau uchod, derbyn yr wybodaeth a chymeradwyo'r mesurau a gymerir i reoli'r contract ac atal problemau tebyg i'r rhai a gafwyd y llynedd rhag codi yn y dyfodol; ac
- (ii) y byddai gwaith pellach yn cael ei wneud i gefnogi dull cydgysylltiedig gan y Cyngor o ran gwaith cynnal a chadw tiroedd mewn cymunedau, gan gynnwys archwilio dichonoldeb cydgytundebau posibl rhwng gwasanaethau a chontractwr cyn cychwyn unrhyw brosesau tendro yn y dyfodol.

8 TREFNIADAU'R CYNGOR I DORRI GLASWELLT YN YR ARDAL WLEDIG AR GYFER 2016/17

Roedd copi o adroddiad gan y Pennaeth Priffyrrd a Gwasanaethau Amgylcheddol wedi cael ei gylchredeg gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Wrth gyflwyno'r adroddiad a'r atodiadau, pwysleisiodd yr Aelod Arweiniol ar gyfer Tir y Cyhoedd fod dyletswydd ar y Cyngor dan Ddeddf Priffyrrd 1980 i gadw'r briffordd yn ddiogel i bawb a oedd yn ei defnyddio. Roedd dyletswydd statudol arno hefyd, dan Ddeddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006 i hybu bioamrywiaeth. Ar adegau roedd y ddwy ddyletswydd hon yn gallu bod yn groes i'w gilydd, a dyna pam oedd angen i'r Cyngor lunio polisi torri glaswellt yn yr ardal wledig a fyddai'n ceisio ateb gofynion y ddwy Ddeddf – sicrhau rhwydwaith priffyrrd

diogel a hybu a chefnogi bioamrywiaeth ar yr un pryd. Roedd wedi bod yn anodd iawn taro cydbwysedd priodol rhwng gofynion y ddwy Ddeddf, a byddai'n dal i fod felly gan fod y tymor tyfu'n amrywio o un flwyddyn i'r llall. Roedd swyddogion a'r Aelod Arweiniol yn teimlo bod cydbwysedd priodol wedi cael ei daro yn 2015 er mwyn cydymffurfio â'r ddwy Ddeddf. Gan ymateb i gwestiynau'r Aelodau hysbysodd yr Aelod Arweiniol a swyddogion:

- y byddai ymylon mewn ardaloedd gwledig, ac eithrio'r ardal sydd o fewn terfynau'r Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE), yn cael eu torri ddwywaith y flwyddyn, un ystod ym mis Mai/Mehefin, ac un ystod neu doriad llawn wedyn ym mis Medi/Hydref;
- y byddai ffyrdd o fewn yr AHNE, a adwaenir fel yr ardal bioamrywiaeth, yn cael eu torri unwaith ym mis Awst/Medi, gyda lleiniau gweledeedd yn cael eu torri ym mis Mehefin/Gorffennaf am resymau diogelwch – erbyn yr amser hwn byddai'r mwyafri o flodau gwylt wedi hadu a marw yn ôl;
- wrth dorri ymylon neu leiniau am resymau diogelwch, roedd penderfyniadau yngylch faint i'w dorri'n seiliedig ar asesiadau o'r risg i ddiogelwch;
- nid oedd canllawiau swyddogol ar hyd na dyfnder toriadau wrth dorri ymylon, gan mai'r unig ystyriaeth oedd diogelwch defnyddwyr y ffordd boed yn deithwyr mewn cerbydau, yn feicwyr neu'n gerddwyr;
- am gyfnod o amser nid oedd y Cyngor wedi bod yn rhoi sylw digonol i ofynion Deddf yr Amgylchedd Naturiol a Chymunedau Gwledig, ond gan fod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 bellach wedi sefydlu bioamrywiaeth fel ystyriaeth allweddol, byddai angen i'r Cyngor roi sylw i ofynion bioamrywiaeth;
- roedd y Cyngor wedi adnabod yr AHNE fel yr ardal fwyaf priodol ar gyfer y 'toriad bioamrywiaeth' gan ei bod yn hawdd i'r contractwyr a phreswylwyr ei hadnabod a'i bod felly'n haws rheoli'r rhaglen a'r contract torri glaswellt;
- roedd ymylon mewn rhannau eraill o'r sir wedi cael eu hadnabod fel Gwarchodfeydd Natur Ymyl Ffordd (roedd mapiau lleoliad ar gyfer y rhain wedi'u hatodi wrth yr adroddiad). Roedd y 'gwarchodfeydd' hyn yn cael eu torri pan oedd yn briodol gwneud y gwaith, gan ddibynnu ar rywogaethau'r fflora, ffawna a bywyd gwylt a oedd yn tyfu neu'n byw ynddynt;
- gan fod y tymor tyfu'n tueddu i ddechrau'n gynharach yn agos at yr arfordir, roedd y contractwr yn tueddu i gychwyn y rhaglen torri glaswellt yng ngogledd y sir, gan weithio'i ffordd tua'r de er mwyn i ymylon yn Nyffryn Dyfrdwy gael eu torri mewn pryd ar gyfer Eisteddfod Ryngwladol Llangollen ar ddechrau mis Gorffennaf (roedd hyn hefyd yn golygu bod ardaloedd yn Nyffryn Dyfrdwy a oedd o fewn terfynau'r AHNE yn cael eu torri'n gynharach na rhannau eraill o'r AHNE). Serch hynny, roedd yr amserlen torri glaswellt yn ddigon hyblyg i wneud newidiadau os oes angen;
- ar y pryd roedd disgwyl i doriad cyntaf eleni mewn ardaloedd y tu allan i'r AHNE gael ei gwblhau erbyn canol mis Gorffennaf;
- os oedd gan yr Aelodau bryderon neu ymholaadau yngylch y rhaglen dorri yn eu hardal dylent logio eu hymholiadau trwy'r system Rheoli Cysylltiadau Cwsmeriaid

Mynegodd nifer o Aelodau sy'n cynrychioli wardiau gwledig y pryderon canlynol mewn perthynas â'r polisi torri glaswellt:

- amseriad y toriad, yn enwedig yn yr AHNE/ardal Bioamrywiaeth, ac o ganlyniad hyd a thrwch y llystyfiant y byddai angen ei dorri ar yr adeg honno;

- eu hofnau am ddiogelwch defnyddwyr y ffyrdd oherwydd y polisi;
- gan y byddai'r mwyafrif o'r blodau gwylt wedi hadu erbyn diwedd mis Mehefin/dechrau mis Gorffennaf oni fyddai modd torri'r ardal bioamrywiaeth bryd hynny, neu o bosibl ei thorri'n ôl i tua 3" o dwf er mwyn sicrhau diogelwch defnyddwyr y ffyrdd – yn enwedig ffyrdd gwledig cul ag ymylon serth lle'r oedd llstyfiant yn tueddu i dyfu allan i mewn i'r ffordd ac felly'n beryglus;

Awgrymodd y Rheolwr Adain – Rheoli Rhwydwaith, i leddfu pryderon yr Aelodau, y byddent yn asesu risgiau ac yn blaenoriaethu llwybrau o fewn yr AHNE yn barod ar gyfer yr adeg pan fyddai'r contractwr yn barod i ddechrau'r gwaith yn yr ardal honno ym mis Gorffennaf, tra awgrymodd yr Aelod Arweiniol ar gyfer Tir y Cyhoedd, yn ogystal â'r dull hwn, y gallai unrhyw gwynion a geir ynghylch y rhaglen torri glaswellt ar ochrau priffyrrd eleni gael eu dadansoddi'n fanwl i adnabod gwelliannau ar gyfer y flwyddyn nesaf.

Ar ddiwedd trafodaeth fanwl yn y Pwyllgor am y polisi:-

PENDERFYNWYD – yn amodol ar y sylwadau uchod:-

- (i) *Cymeradwyo'r Polisi Torri Glaswellt ar Ochr Priffyrrd Gwledig, a oedd wedi'i atodi yn Atodiad 1 wrth yr adroddiad, yn dilyn newid y trydydd pwynt bwled ym mharagraff 3.3 (Ardaloedd Bioamrywiaeth) o'r polisi fel ei fod yn darllen fel a ganlyn – "bydd un ystod neu led yr ymyl gyfan yn cael ei d/thorri ar ddiwedd mis Gorffennaf/ym mis Awst. Byddai pob ymdrech yn cael ei wneud i oedi cyhyd â phosibl cyn gwneud y toriad hwn, yn amodol ar gwblhau asesiadau cadarn o'r risgiau i ddiogelwch priffyrrd"; ac*
- (ii) *ychwanegu amserlen y contractwyr ar gyfer priffyrrd gwledig at y Bwletin Gwaith Ffordd wythnosol a anfonir at Gynghorwyr ac a gyhoeddir ar fewnrwyd y Cyngor.*

9 RHEOLAU'R CYNGOR AR GYFER MYNWENTYDD A'U GORFODI

Roedd copi o adroddiad gan y Pennaeth Priffyrrd a Gwasanaethau Amgylcheddol wedi cael ei gylchredeg gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Wrth ei gyflwyno, dywedodd yr Aelod Arweiniol ar gyfer Tir y Cyhoedd fod yr adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor i geisio cymeradwyaeth yr aelodau i reolaeth a gorfodaeth lymach ar reolau ar gyfer mynwentydd ar draws mynwentydd glaswelltog y sir a chefnogaeth i orfodi'r rheolau lle roeddent yn cael eu torri. Roedd yr adroddiad hefyd yn ceisio cefnogaeth y Pwyllgor i'r dull a ddefnyddir i ateb y galw o du'r cyhoedd am feinciau coffa ac i'r cynnig i gyflwyno Gorchmynion Rheoli Cŵn ym mynwentydd y sir. Pwysleisiodd yr Aelod Arweiniol fod cefnogaeth yr Aelodau'n cael ei cheisio i'r dull argymelledig oherwydd natur sensitif y cynigion. Roedd disgwyl y byddai lefel o feirniadaeth gyhoeddus er gwaethaf y ffaith bod Aelodau wedi cefnogi'r cynigion. Hysbysodd yr Aelod Arweiniol a swyddogion y Pwyllgor fel a ganlyn:-

- bod 'mynwentydd glaswelltog', sef y math o fynwentydd a berchnogir ac a weithredir gan Gyngor Sir Ddinbych, yn cael eu rheoli gan Reolau Mynwentydd 1999. O dan y Rheolau hyn, dim ond cofebau, a'r rheiny wedi'u gosod ar blinth fel

arfer, oedd yn cael eu caniatáu; nid oedd unrhyw addurniadau eraill yn cael eu caniatáu;

- pan oedd unigolion yn prynu ‘hawliau claddu’ roedd cymalau a oedd yn nodi’r uchod yn cael eu cynnwys yn y cytundeb cyfreithiol. Mae’n hawdd deall nad oedd prynwyr o bosibl, ar adeg mor anodd yn eu bywydau, yn darllen yr holl ‘brint mân’ ac felly roedd tuedd gynyddol i osod addurniadau neu erddi coffa bychain dros y beddi. Roedd yr arfer hwn, a oedd yn rhwystri waith cynnal a chadw tiroedd yn y mynwentydd, yn arbennig o gyffredin ym Mynwent Coed Bell ym Mhrestatyn, ond roedd hefyd yn effeithio ar fynwentydd eraill ledled y sir;
- er bod unigolion a theuluoedd yn prynu ‘hawliau claddu’ y Cyngor oedd yn dal i fod yn gyfrifol am gynnal a chadw’r ‘mynwentydd glaswelltog’. Gyda golwg ar gadw’r amwynderau hyn yn daclus roedd swyddogion yn ceisio cefnogaeth yr Aelodau i ysgrifennu at berchnogion hawliau claddu neu eu teuluoedd nad oeddent yn ymlynu wrth reolau’r Cyngor ar gyfer ‘mynwentydd glaswelltog’ ar hyn o bryd yn gofyn iddynt symud unrhyw addurniadau o fewn chwe mis. Byddai’r ohebiaeth yn nodi y byddai’r Cyngor yn symud yr eitemau coffa hyn ar ddiwedd y cyfnod o chwe mis os nad oeddent hwy wedi cydymffurfio â’r cais;
- roedd problem gynyddol gyda chŵn mewn nifer o fynwentydd yn y sir, gyda pherchnogion cŵn yn defnyddio mynwentydd fel ardaloedd hamdden ar gyfer cŵn. Roedd hyn wedi arwain at gŵn yn gwneud dŵr am ben cerrig beddi a phroblemau gyda chŵn yn baeddu yn y mynwentydd. Cynigiwyd felly y byddai Adran Gwarchod y Cyhoedd yn ymgynghori’n hwyrach yn y flwyddyn ar gyflwyno gorchmynion rheoli cŵn, yn gwahardd yr holl gŵn (ac eithrio cŵn tywys) o fynwentydd y Cyngor;
- roedd problem gynyddol o ran cerbydau ffordd yn mynd i mewn i fynwentydd ac yn difrodi llwybrau troed a mynediad at ardaloedd beddi. Roedd bolardiau a oedd yn cael eu gosod yno i’w hatal yn cael eu difrodi neu eu symud felly yn awr roedd y Cyngor yn cynnig gosod bolardiau parhaol cryfach. Byddai sgwteri symudedd, cadeiriau olwyn ac ati yn dal i allu mynd o amgylch y bolardiau hyn a chael mynediad i’r mynwentydd;
- er mwyn ateb y galw cynyddol am feinciau coffa mewn mynwentydd ac felly osgoi darparu nifer gormodol roedd y Cyngor yn awr yn prynu meinciau ac yn eu gosod mewn mynwentydd, ac roedd hyn yn sicrhau bod yr holl feinciau o’r un safon ac ansawdd.

Fodd bynnag, gallai teuluoedd brynu placiau coffa, y byddai’r Cyngor yn eu harchebu ar eu rhan, ac yn trefnu eu bod yn cael eu gosod ar feinciau er cof am eu hanwyliaid.

Gan ymateb i gwestiynau’r Aelodau hysbysodd yr Aelod Arweiniol a swyddogion fel a ganlyn:-

- byddai eitemau a osodwyd ar yr ardal ar fedd a ddynodwyd ar gyfer plinth yn cael eu derbyn cyn belled â’u bod yn gydnaws â diben y fynwent;
- byddai ‘cyfnod gras’ rhesymol yn cael ei ganiatáu mewn perthynas ag eitemau coffa derbynol gyda golwg ar barchu cyfnod ‘galaru’ y teulu;
- roedd y Cyngor yn gohebu’n rheolaidd gyda chyfarwyddwyr angladdau mewn perthynas â’i reolau ar gyfer ‘mynwentydd glaswelltog’ ac fe ofynnodd iddynt ddwyn y rheolau hyn i sylw teuluoedd wrth drefnu angladdau;
- ar ôl y cyfnod gras o chwe mis, pe bai addurniadau yn dal yn eu lle ar ardal bedd byddai’r Cyngor yn defnyddio’i bwerau gorfodi ac yn eu symud. Pe bai

eitemau coffa eraill yn cael eu gosod yno wedyn byddai'r rhain yn cael eu symud hefyd, nes bod y perchnogion yn cydymffurfio â'r rheolau.

Roedd yr Aelodau'n llwyr gefnogol i ddull yr oeddent hwy'n ystyried ei fod yn eithriadol o synhwyrol, mewn perthynas â'r holl faterion a oedd yn cael eu nodi yn yr adroddiad o ran edrychiad a chynnwl a chadw mynwentydd glaswelltog y Cyngor a'r cynigion i orfodi'r Rheolau ar gyfer Mynwentydd yn llym. Ar ôl trafodaeth fanwl:-

PENDERFYNWYD – yn amodol ar y sylwadau uchod, cymeradwyo:-

- (i) *y mesurau a oedd yn cael eu cynnig i wella cydymffuriaeth â rheolau'r fynwent*
- (ii) *y rheolaethau gweithredol a oedd bellach wedi'u sefydlu mewn perthynas â defnyddio meinciau coffa;*
- (iii) *yr angen am Orchmynion Rheoli Cŵn y gellid eu gorfodi'n gyfreithiol ym mynwentydd y Cyngor, gan nodi y byddid yn ymgynghori ymhellach yngylch y cynllun arfaethedig hwn yn ddiweddarach yn y flwyddyn; a hefyd*
- (iv) *cyn rhoi'r uchod ar waith, anfon gohebiaeth at bartion cysylltiedig yn datgan yn glir beth yw dull y Cyngor, a chyhoeddi datganiad i'r wasg a'r cyfryngau yn manylu ar ddull y Cyngor a'r rhesymeg sy'n sail iddo.*

10 GWEITHDREFNAU RHEOLEIDDIO MAES CARAFÁNNAU DRAFFT

Roedd copi o adroddiad gan y Rheolwr Datblygu: Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd wedi cael ei gylchredeg gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Wrth gyflwyno'r adroddiad, cyfeiriodd yr Aelod Arweiniol ar gyfer Tir y Cyhoedd at gefndir yr adroddiad a'r gwaith a oedd wedi cael ei wneud hyd yma mewn perthynas â chasglu data ar ddefnyddio meysydd carafanau ledled y sir.

Pwysleisiodd bwysigrwydd y prosiect arbennig hwn a'r goblygiadau posibl ar gyfer y Cyngor pe bai pobl yn byw ar feisydd 'gwyliau' trwy gydol y flwyddyn, h.y. yn defnyddio gwasanaethau lleol ond heb dalu'r Dreth Gyngor a'r Cyngor ei hun ar ei golled o ran cyllid y Grant Cynnal Refeniw gan nad oedd y trigolion hyn yn cael eu cynnwys yn y ffigyrâu poblogaeth sy'n sail i'r Grant Cynnal Refeniw.

Hysbysodd yr Aelod Arweiniol a swyddogion y Pwyllgor:-

- fod y Weithdrefn Reoleiddiol ar gyfer Carafanau, a oedd yn nodi'r dull corfforaethol ar gyfer rheoleiddio meysydd carafanau'n well, yn cael ei chyflwyno i'r Aelodau gan geisio'u cytundeb â'r egwyddorion ynddi;
- bod llawer o ymgysylltu wedi digwydd gyda Chymdeithas Parciau Gwyliau a Pharciau Cartrefi Prydain gyda golwg ar sefydlu arfer gorau yn y diwydiant ac annog y diwydiant i'w reoli a'i reoleiddio ei hun yn effeithiol;
- bod Cymdeithas Parciau Gwyliau a Pharciau Cartrefi Prydain wedi trefnu cynhadledd ar y cyd yn ddiweddar yng Nghanolfan Nova ym Mhrestatyn lle darparwyd gwybodaeth mewn perthynas â chynllunio, trwyddedu, safonau masnachu a chymorth busnes ar gyfer perchnogion meysydd carafanau.

Gan ymateb i gwestiynau Aelodau fe wnaeth yr Aelod Arweiniol a swyddogion:

- gadarnhau, er bod gorfodi rheoliadau mewn perthynas â meysydd carafanau ledled y sir i'w weld yn ymgwymeriad mawr, eu bod o'r farn, gyda lefelau staffio presennol y Gwasanaeth, bod hyn yn bosibl pe bai'r Gwasanaeth yn canolbwytio ar gamau gorfodi mewn ymateb i achosion o'u torri yn awr ac yn y dyfodol ac achosion a oedd wedi digwydd yn ystod y 12 mis blaenorol;
- er y byddai achosion o dorri amodau cynllunio neu drwyddedu a ddigwyddodd fwy na 12 mis yn ôl yn cael eu hadnabod ac y byddai perchennog y garafán a'r maes carafanau'n cael llythyr rhybuddiol yn eu hysbysu eu bod wedi torri'r amodau, gallai swyddogion benderfynu peidio â chymryd camau dilynol mewn perthynas â'r achosion hanesyddol hyn. Fodd bynnag, yn ôl y gyfraith gellid cymryd camau mewn perthynas ag achosion o'r fath o dorri amodau pe baent wedi digwydd o fewn cyfnod o hyd at ddeng mlynedd. Byddai penderfyniad yn cael ei wneud ynghylch cymryd camau mewn ymateb i achosion o dorri amodau a ddigwyddodd fwy na deuddeng mis yn ôl yn seiliedig ar amgylchiadau a maint unrhyw achos unigol, a byddai camau'n cael eu cymryd mewn ymateb i achosion o dorri amodau a ddigwyddodd yn y deuddeng mis diwethaf fel y byddent mewn ymateb i achosion yn y dyfodol;
- byddai ymchwiliad yn cael ei gynnal i achosion honedig o dorri amodau o safbwyt perchennog y garafán a pherchennog/gweithredydd y maes carafanau;
- byddai mater 'preswylio'n gyfreithlon' yn cael sylw ar wahân. Byddai preswylwyr a oedd wedi cael 'Tystysgrif Cyfreithlondeb Preswylio' yn atebol i dalu'r Dreth Gyngor ac yn cael mynediad at wasanaethau penodol. Byddai angen cynnal ymholaiddau pellach mewn perthynas â'r agwedd hon;
- egluro, pe bai perchnogion carafanau yr ymchwiliwyd iddynt am feddiannu carafanau gwyliau'n anghyfreithlon yn cadarnhau y byddent yn cydymffurfio yn y dyfodol â'r amodau cynllunio a thrwyddedu, na fyddai hynny'n effeithio ar unrhyw gamau i ymdrin ag achosion blaenorol o dorri amodau;
- hysbysu, er gwaethaf y ffaith y gallai rhai o wasanaethau'r Cyngor gael eu tynnu oddi ar berchnogion carafanau a oedd wedi torri amodau cynllunio a thrwyddedu trwy fyw mewn carafanau ar feysydd carafanau, na allai'r holl wasanaethau gael eu tynnu'n ôl neu eu gwrtihod. Byddai'n ofynnol yn gyfreithiol bod rhai gwasanaethau allweddol yn cael eu darparu, e.e. gwasanaethau addysg a gofal cymdeithasol.

Wedi i'r gweithdrefnau rheoleiddiol drafft gael eu hystyried a'u trafod yn fanwl:

PENDERFYNWYD – yn amodol ar y sylwadau uchod:-

- (i) cytuno ag egwyddorion y Gweithdrefnau Rheoleiddiol a oedd wedi'u nodi yn Atodiad 1 i'r adroddiad;
- (ii) cytuno y byddai swyddogion y Gwasanaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd yn cwblhau'r Gweithdrefnau ac yn dechrau eu rhoi ar waith; ac
- (iii) y byddai adroddiad yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor ymhengweddol yn gwerthuso'r broses o roi'r Gweithdrefnau ar waith ac yn adnabod unrhyw broblemau neu anomaleddau y daethpwyd ar eu traws wrth eu rhoi ar waith a'u gorfodi.

Roedd copi o adroddiad gan y Cydgysylltydd Archwilio, a oedd yn gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei flaenraglen waith ac a oedd yn rhoi diweddarriad ar faterion perthnasol, wedi cael ei gylchredeg gyda'r papurau ar gyfer y cyfarfod.

Roedd copi o'r 'ffurflen cynnig gan Aelod' wedi cael ei gynnwys yn Atodiad 2. Roedd Blaenraglen Waith y Cabinet wedi cael ei chynnwys yn Atodiad 3, ac roedd tabl a oedd yn crynhoi penderfyniadau diweddar y Pwyllgor ac yn cynghori yngylch cynnydd o ran eu rhoi ar waith wedi cael ei atodi yn Atodiad 4.

Rhoddodd y Pwyllgor ystyriaeth i'w Flaenraglen Waith ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol, yn Atodiad 1, a chytunwyd ar y diwygiadau a'r ychwanegiadau canlynol:-

30 Mehefin 2016:- Adolygu'r Polisi ar Gludiant rhwng y Cartref a'r Ysgol – Cytunodd y Pwyllgor y byddai canfyddiadau'r adolygiad yn cael eu harchwilio os bydd yr adolygiad wedi cael ei gwblhau mewn pryd.

Roedd y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Archwilio wedi cwrdd ar 21 Ebrill 2016 ac nid oedd unrhyw eitemau wedi cael eu hatgyfeirio at y Pwyllgor i gael eu hystyried.

Cafodd Aelodau eu hysbysu gan y Pwyllgor Safonau, gan fod y Cyngor Blynnyddol wedi cael ei gynnal ar 10 Mai, bod cais i'r Pwyllgorau Archwilio benodi neu ailbenodi Aelodau i wasanaethu ar Grwpiau Herio Gwasanaethau'r Cyngor. Roedd Atodiad 5 yn cynnwys y rhestr bresennol o gynrychiolwyr Pwyllgorau. Gofynnwyd i Aelodau nodi bod enwau rhai o'r gwasanaethau wedi newid yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Cytunodd Aelodau ar y penodiadau canlynol i Grwpiau Herio Gwasanaethau'r Cyngor:-

Penodi'r Cynghorydd A. Sampson i'r Grŵp Gwasanaethau Plant a Theuluoedd. Penodi'r Cynghorydd C.H. Williams i'r Grŵp Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd, gyda'r Cynghorydd W.L. Cowie fel dirprwy.

PENDERFYNWYD – yn amodol ar y diwygiadau a'r cytundebau uchod, y byddai'r Rhaglen Waith a oedd wedi'i nodi yn Atodiad 1 wrth yr adroddiad yn cael ei chymeradwyo.

12 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR Y PWYLLGOR

PENDERFYNWYD – Ni chafwyd unrhyw adroddiadau.

Daeth y cyfarfod i ben am 12.45 p.m.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	30 Mehefin 2016
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Aelod Arweiniol Addysg/Pennaeth Addysg
Awdur yr Adroddiad:	Pennaeth Addysg
Teitl:	Adolygiad o'r Polisi Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 Adolygiad o'r Polisi Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Ystyried effaith rhoi'r polisi cludiant ysgol newydd ar waith o fis Medi 2015.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod yr Aelodau'n ystyried yr wybodaeth a ddarparwyd yma; a

3.2 Bod Aelodau yn cymeradwyo diweddar u'r Polisi Cymhwyster Cludiant o'r Cartref i'r Ysgol o safbwyt y wybodaeth a ddarparwyd.

4. Manylion yr Adroddiad

4.1 Cefndir

4.1.1 Yng Ngweithdy Rhyddid a Hyblygrwydd 17 Mehefin 2014 cymeradwyodd yr Aelodau Eholedig y bwriad o adolygu'r Polisi Cludiant Ysgolion cyfredol. Canlyniad y broses hon oedd Polisi diwygiedig a gafodd ei roi ar waith ym mis Medi 2015.

4.1.2 Pwrpas yr adolygiad gan Ryddid a Hyblygrwydd oedd archwilio'r meysydd canlynol: (1) Sicrhau cydymffurfiaeth â'r rheol 2/3 milltir Cynradd/Uwchradd; (2) Darpariaeth Ffydd/laith; (3) Darpariaeth Ôl 16; (4) Ymarferoldeb pwyntiau codi/gollwng canolog; (5) darpariaeth AAA (6) Llwybrau Peryglus

4.1.3 Roedd yr adolygiad hefyd yn cydnabod fod pwysau ariannol ar y gyllideb Cludiant Ysgol ar y pryd, yn rhannol oherwydd camgymeriadau hanesyddol yn y gwasanaethau a ddarparwyd; y ceisiodd yr adroddiad eu cywiro. Esiampl o hyn oedd y nifer o deithiau lle nad oedd disgylion yn mynychu eu hysgol addas agosaf ond lle roddynt yn dal i dderbyn cludiant am ddim.

4.1.4 Yn dilyn yr adolygiad, cadarnhaodd Aelodau'r polisi yn y Cabinet ar 30 Medi 2014, lle penderfynwyd y dylid: *g) cynnal asesiad o effaith adolygu'r polisi a'i gyflwyno i Archwilio wedi i'r polisi fod ar waith am flywyd yn:*

4.1.5 Ar gais yr Aelodau mae'r adolygiad hwn wedi ei symud ymlaen i'r cyfarfod Archwilio hwn ym mis Mehefin 2016.

4.2 Cefndir Deddfwriaethol y Polisi Cludiant i'r Ysgol

- 4.2.1 Mae Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 yn darparu'r sail gyfreithiol ar gyfer darparu cludiant i ysgolion. O fewn y Mesur hwn mae'n ofynnol i Awdurdodau Lleol ddarparu cludiant i'r ysgol am ddim i'r ysgol addas agosaf ar gyfer:
- Disgyblion ysgolion cynradd os ydynt yn byw ymhellach na 2 filltir oddi wrth ysgol; neu
  - Ddisgyblion ysgolion uwchradd os ydynt yn byw ymhellach na 3 filltir oddi wrth ysgol.
- 4.2.2 Rhoddir diffiniad o'r ysgol addas agosaf yn y Canllawiau ar Ddarpariaethau Statudol Teithio gan Ddysgwyr a Chanllawiau Gweithredol Mehefin 2014, sy'n cyd-fynd â Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008; a dangosir rhan ohono yn Atodiad 1.
- 4.2.3 Os yw disgyblion yn byw yn agosach na'r pellteredd a nodir yn 4.2.1, yna o dan Ddeddfwriaeth mae disgwyliad rhesymol iddynt gerdded i'r ysgol, gyda hebryngydd pan fo'r angen, cyn belled â bod llwybr cerdded diogel ar gael iddynt. Os nad oes llwybr cerdded diogel ar gael yna bydd yr Awdurdod Addysg Lleol yn darparu cludiant ysgol am ddim i'r ysgol addas agosaf atynt.
- 4.2.4 Mae'r Canllawiau ar Ddarpariaethau Statudol Teithio gan Ddysgwyr a Chanllawiau Gweithredol 2014 hefyd yn cynnwys canllawiau statudol ar gynnal asesiadau risg ar lwybrau cerdded i'r ysgol. Mae Adran 1, pennod 5 y canllaw yn nodi'r meini prawf asesu risg. Dangosir rhan o'r bennod hon yn Atodiad 2.
- 4.2.5 Os yw rhieni yn mynegi eu bod am i'w plant gael mynediad i ysgol nad yw'n ysgol addas agosaf iddynt fel blaenoriaeth yna ni fydd yr Awdurdod Lleol yn darparu cludiant i'r ysgol am ddim; fodd bynnag gall rhieni dalu am seddi rhatach ar gludiant a ddarperir (o fewn cytundebau ysgolion caeedig yr Awdurdod); os oes seddi ar gael. Ni chaniateir consesiynau lle mae gwasanaeth bws cyfochrog ar gael. Dangosir yr amodau sy'n berthnasol i seddi rhatach o dan bolisi Sir Ddinbych yn Atodiad 3.
- 4.2.6 Rhoddir gwybod i rieni yn ystod y broses Mynediad i ysgolion taw dim ond ar gyfer yr ysgol addas agosaf y mae cludiant am ddim ar gael. Mae map ar wefan Sir Ddinbych fel y gall rhieni wirio pa ysgol yw'r agosaf atynt. Bydd y ddolen isod yn mynd â chi at y map ar wefan y Cyngor:
<https://mapiau.sirddinbych.gov.uk/FySirddinbych.aspx>
- 4.2.7 Ar sail ddewisol, bydd yr Awdurdod Lleol hefyd yn darparu cludiant ysgol am ddim i'r ysgol gyfrwng Gymraeg neu ysgol Ffydd agosaf hefyd os yw hyn yn flaenoriaeth i'r rhiant.

4.3 Ymateb i'r Newid Polisi yn 2015

- 4.3.1 Wedi hysbysu'r rhieni am y newid Polisi yn gynnar yn 2015, derbyniodd Cefnogaeth Addysg / Cludiant Teithwyr tua 250 o alwadau yn gofyn am eglurhad o'r newid; o gyfanswm o 3119 o blant sy'n derbyn cludiant (Cynradd 584, Uwchradd 2236 ac AAA 299).
- 4.3.2 Yn dilyn yr ymholiadau hyn derbyniodd yr Awdurdod tua 35 apêl/cwyn gan rieni yngylch y newidiadau a wnaed (mae Atodiad 4 yn dangos y broses apelio). Roedd y rhan fwyaf o'r rhain yn ymwneud yn bennaf gyda dileu tacsis gwennol, a llwybrau peryglus rhwng y cartref a'r mannau codi a ddarperir. Cafodd rhai o'r cwynion hyn eu trosglwyddo i'r Ombwdsmon Lleol ac ymatebodd yr Awdurdod yn ôl yr angen.
- 4.3.3 Safbwynt yr Awdurdod oedd mai cyfrifoldeb rhieni oedd sicrhau bod eu plant yn cyrraedd ac yn dychwelyd yn ddiogel o'u man codi penodol, os nad oedd amgylchiadau a fyddai'n caniatáu defnyddio disgrifiwn.
- 4.3.4 Nid oes dim byd ym Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) yn atal yr Awdurdod rhag defnyddio mannau codi yn y dull a ddisgrifir yn y polisi, nac ychwaith rhag mynnu mai cyfrifoldeb y rhieni yw sicrhau eu bod yn cyrraedd ac yn dychwelyd o'r mannau codi yn ddiogel.
- 4.3.5 O safbwynt 4.3.3, derbyniodd yr Awdurdod Lleol her Adolygiad Barnwrol ar ddiwedd 2015. Roedd yn dadlau fod gan yr Awdurdod Lleol ddyletswydd i gludo o'r cartref i'r man codi oherwydd llwybrau peryglus.
- 4.3.6 Cafodd yr Awdurdod gyngor cyfreithiol o safbwynt yr Adolygiad Barnwrol ac awgrymwyd bod angen sicrhau bod geiriad ein polisi yn fwy eglur. Rhoddodd ein cyngor cyfreithiol hefyd gyngor ar amgylchiadau lle dylai'r Awdurdod ddefnyddio disgrifiwn ynglŷn â darparu tacsis gwennol i ac o'r man codi.
- 4.3.7 Yn sgil y canllaw a ddarparwyd, ail edrychodd yr Awdurdod ar sefyllfa'r rheiny a ddygodd yr Adolygiad Barnwrol ymlaen, ac ystyriwyd hefyd wybodaeth ychwanegol a ddarparwyd ganddynt yngylch eu hamgylchiadau. Galluogodd yr ailasesiadau hyn yr Awdurdod i ddefnyddio'u ddisgresiwn i ddarparu gwasanaethau tacsi gwennol ac adferwyd eu gwasanaethau.
- 4.3.8 Derbyniwyd llythyr cyn gweithredu gan deuluoedd eraill oedd yn mynegi pryderon am eu hamgylchiadau. O ganlyniad i hynny ailedrychodd yr Awdurdod ar yr achosion hyn yn ogystal â'r apeliadau /cwynion blaenorol er mwyn sicrhau ein bod yn gyson. Canlyniad y broses hon oedd bod nifer o wasanaethau tacsi gwennol wedi eu hailsefydlu.
- 4.3.9 Aeth yr Awdurdod ati i ysgrifennu at 165 o deuluoedd eraill a nodwyd y gallent fod yn byw ar lwybr peryg, gan ofyn iddynt wneud cais am gludiant a darparu mwy o fanylion am eu hamgylchiadau. Darparwyd yr un wybodaeth mewn datganiad i'r wasg ac ar gyfryngau cymdeithasol Sir Ddinbych.

4.3.10 Hyd yma mae 85 o wasanaethau wedi eu gosod yn dilyn ar ailasesiadau hyn. Fel rhan o'r broses hon mae'r nifer o lwybrau peryglus wedi cynyddu i 152.

4.3.11 Mae canllawiau erbyn hyn wedi eu cyhoeddi er mwyn egluro'r polisi presennol ac atal camddehongliad. Dangosir y canllawiau hyn yn Atodiad 5 ac mae ar gael ynghyd â'r Polisi ar wefan yr Awdurdod.

4.4 Adolygu Polisi – Y Camau Nesaf

- 4.4.1 Yn sgil y canllawiau yn Atodiad 5, mae angen diweddar u'r polisi cyfredol bellach er mwyn cynnwys hyn. Mae angen gwneud rhai mân ddiweddar iadau hefyd o fewn y polisi ar feisydd nad ydynt yn gysylltiedig.
- 4.4.2 Fel rhan o'r broses bydd angen i'r Awdurdod gynnal ymarfer ymgynghori gyda phob rhanddeiliaid perthnasol. Bydd angen cwblhau unrhyw adolygiad o'r polisi yn llawn 12 mis cyn ei roi ar waith. Dangosir yr amserlen ddisgwylledig ar gyfer y broses isod:
- **Drafft polisi newydd wedi ei orffen erbyn Rhagfyr 2016**
  - **Ymgynghori gyda rhanddeiliaid o Ionawr 2017**
  - **Polisi newydd terfynol erbyn Mehefin 2017**
  - **Y Cyngor i gadarnhau'r polisi erbyn Medi 2017**
  - **Rhoi'r polisi newydd ar waith o fis Medi 2018**

4.5 Goblygiadau Cyllidebol

- 4.5.1 Bu i adolygiad diweddaraf y polisi yn 2015 sicrhau ei fod yn unol â Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, a chafodd wared ar gamgymeriadau cludiant ysgol hanesyddol. Ystyriwyd cost y gwasanaeth fel rhan o'r adolygiad hwn er mwyn sicrhau bod cludiant ysgol yn effeithiol ac yn gost effeithlon. Roedd gosod mannau codi yn rhan o'r newidiadau effeithlonrwydd hyn, yn yr un modd ag yr oedd sicrhau cydymffurfiaeth gyda'r polisi ysgol addas agosaf.
- 4.5.2 Gan fod yr Awdurdod bellach wedi egluro elfennau penodol o'n polisi o fewn cyd-destun Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, mae wedi codi'r mater o gost y gwasanaeth wrth gwrdd y gofynion hyn.
- 4.5.3 Mae sicrhau bod y gyllideb cludiant ysgol yn cael ei raddio'n gywir i gwrdd y gofynion a nodir yn yr adroddiad hwn yn hanfodol bwysig. Mae'r pwysau cyllidol ddisgwylledig ar gyfer 2016/17 yn debygol o fod rhwng £200,000 a £300,000, a bydd y darlun yn gliriach unwaith y byddwn yn ymwybodol o'r sefyllfa chwe mis. Mae'r mater yn cael ei asesu gyda'r Pennaeth Cyllid ac unwaith y bydd wedi ei benderfynu caiff adroddiad ei gyflwyno i'r Aelodau.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenorriaethau Corfforaethol?

Mae'r gwasanaethau a ddisgrifir yma oll yn gefnogol i flaenorriaeth "Gwella Addysg".

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae sefyllfa gyllidebol bresennol Cludiant Ysgol yn cael ei harchwilio. Disgwylir y bydd cost y gwasanaeth yn cynyddu er mwyn cwrdd goblygiadau parhaol o dan Fesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEC) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed AoEaG wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

Mae'r adroddiad hwn yn diffinio'r adolygiad Cludiant Ysgol. Nid oes drafft terfynol o'r Polisi ar gael eto er y bydd Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn cael ei gynnwl ar y polisi drafft terfynol cyn ei gadarnhau'n derfynol yn 2017.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Yr Adroddiad Archwilio hwn yw'r ymgynghoriad cyntaf gydag Aelodau o safbwyt diweddar Polisi. Bwriedir ymgynghori gyda phob rhanddeiliaid perthnasol fel y nodir yn yr amserlen a nodir yn 4.4.2 a bydd yn symud ymlaen unwaith y cytunir ar y broses adolygu.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae'n bwysig fod gan y cyngor bolisi priodol mewn lle a bydd yr adolygiad hwn yn sicrhau hynny. Amcangyfrifir bod goblygiadau ariannol rhoi'r polisi hwn ar waith rhwng £200,000 - £300,000 a chaiff ei ystyried yn y cylch cyllido, er na fydd amcangyfrif mwy penodol ar gael tan fis Hydref/Tachwedd 2016. Dylid nodi bod yr adolygiad diweddar o gludiant ysgol wedi ei amlinellu yn ystod proses gyllido 2015, ond ni chafodd y gyllideb cludiant ei lleihau o ganlyniad i hynny.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae'n bosib y ceir cyhoeddusrwydd negyddol o ddiweddarau'r Polisi hwn, er bod y newidiadau yn egluro'r goblygiadau o dan Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, y mae pawb sydd wedi apelio neu wedi cwyno wedi eu trin eisoes.

11. Pŵer i wneud Penderfyniad

Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008

Mae pwerau Archwilio o ran datblygu ac adolygu polisiau yn cael eu hamlinellu yn Erthygl 6.3.3 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Swyddog Cyswilt: Rheolwr Adnoddau a Chefnogaeth Addysg (Cynllunio ac Adnoddau) Ffôn: 01824 712692

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Appendix 1

Extract from Learner Travel Statutory Provision and Operational Guidance June 2014.

Definition of Nearest Suitable School

- 1.38 The definition of nearest “suitable school” is where the “education or training provided is suitable having regard for the age, ability and aptitudes of the learner and any learning difficulties he or she may have
- 1.39 Local authorities need to consider the suitability of the school when deciding if the placement is appropriate for the learner. Deciding which suitable school is the learners ‘nearest’ is a matter for the local authority to determine in accordance with their own learner travel and education policy. Local authorities need to set out how the nearest suitable school is identified and publish this information in their learner travel policy in accordance with provisions outlined in the Learner Travel Information (Wales) Regulations 2009.
- 1.40 Parents and learners may express a preference for a particular school, a particular type of language provision or faith school, but the Measure does not confer on those parents and learners any rights to free transport to their preferred school and or location, unless that school is determined by the local authority to be the learner’s nearest suitable school and the learner meets the distance criteria.

Section 1: Statutory Provisions.

Chapter 5: Risk Assessment of Walked Routes to School

Overview

5.1 Local authorities are under a legal duty to assess the travel needs of learners who walk to school¹. In making an assessment local authorities are recommended to take into account the following provisions.

Part 1: Risk Assessment Procedure In Relation To Physical/Traffic Risks

5.2 The scope of this section covers the relationship between learners and traffic. As pedestrians, learners face a number of hazards which are identified below. Walking the route will enable risk assessors to identify hazards.

Route Conditions

5.3 For a route to be classed as available Welsh Ministers recommend that the route needs to be:

- A continuous adequate footway on roads which carry medium to heavy traffic flow² **or**
- “Step offs”³ on roads which have low traffic flow but adequate sight lines to provide sufficient advance warning to drivers and pedestrians **or**
- On roads with very low traffic flow, no “step offs”, but sufficiently good sight lines to provide adequate advance warning

5.4 If there is a need to cross roads Welsh Ministers recommend that there should be one of the following safety measures:

- Pedestrian refuges **or**
- Visibility – it should be good enough to allow vehicles to stop given the 85th percentile speed rule (or the speed at which no more than 15% of the traffic is exceeding) – vehicle stopping distances are set out in the Highway Code⁴ **or**
- Sufficient gaps⁵ in the traffic flow and sight lines to allow enough opportunities to cross safely **or**
- Sufficient crossing facilities (for example, zebra, pelican crossings) **or**
- Sufficient pedestrian phases at traffic lights (including necessary refuges) **or**
- Sufficient school Crossing Patrols (lollipop people)

---

¹ Section 2 of the Measure

² Traffic flows are defined in Chapter 5 paragraphs 5.8 – 5.12

³ For the purposes of this document the definition of “Step-offs” is provided in the glossary (Section 2).

⁴ <https://www.gov.uk/browse/driving/highway-code>

⁵ Sufficient gaps in traffic flow are outlined in more detail in Chapter 5 paragraphs 5.8 – 5.12

- 5.5 Risk assessments of walked routes enable local authorities to determine whether a route to school is ‘available’ (safe) to walk. Further in cases where a route is deemed to be ‘unavailable’ (unsafe) the assessment process can determine what safeguards could be put in place to ensure that the route is or can become ‘available’ (safe) to walk. In deciding whether to undertake a risk assessment exercise the local authority will need to take into account whether the route has previously been assessed. If it has been assessed previously what has changed that would mean that a further assessment is required. For example:

- An accident or similar incident
- High accident statistics
- The opening or closure of schools
- Changes made to a route – road works, infrastructure changes
- Changes to traffic composition and volumes, including cyclists
- Changes affecting the route – new builds/housing developments, large scale construction projects
- Changes to the characteristics of the people walking the route – such as a wheelchair user using the route

Traffic

- 5.6 It is recommended that assessments take place at the usual time learners travel to and from school, namely in the morning at the time before schools start, when traffic flow is generally heaviest (unless it can be shown that the afternoon flow is heavier); at the end of the normal school day finishing time - a minimum of three surveys should be taken.
- 5.7 Speed limits on roads around or near schools should also be taken into account in relation to traffic flow to determine what safety measures are necessary.

Traffic Flow on Roads

- 5.8 The flow of traffic along roads is a significant factor in determining the safety⁶ of a walked route.
- 5.9 Low traffic flow occurs on roads that have a traffic flow below 400 vehicles in a 1 hour period; medium traffic flow occurs on roads with a traffic flow between 400 to 840 vehicles per hour; and heavy traffic flow occurs on roads with a traffic flow of over 840 vehicles per hour.

---

⁶ For the purposes of this document the definition of ‘Safety’ is provided in the glossary (Section 2)

5.10 It is recommended that risk assessors undertake a gap analysis. This records the number of gaps in traffic flow and should record data in five minute consecutive intervals. Four such gaps within a 5 minute period are considered acceptable.

5.11 It is recommended that traffic counts are recorded as “passenger car” equivalent values (Passenger Car Units PCUs), by using the following factors:

3 pedal cycles	1 PCU
2 motorcycles	1 PCU
1 Car	1 PCU
1 light goods vehicle (up to 3.5 tonnes gross weight)	1 PCU
1 Bus/Coach (over 3.5 tonnes)	2 PCUs
Goods Vehicles (over 3.5 tonnes)	2 PCUs
Goods Vehicles (over 7.5 tonnes/multi-axle lorries)	3 PCUs

5.12 All vehicle counts are two-way except on one-way systems. Dual carriageways are counted as one-way on each side. Where the two-way (one-way of a dual carriageway) traffic flow is below 240 vehicles per hour the road is assessed as safe to cross. This is equivalent to 1 vehicle every 15 seconds, allowing a reasonable gap time to cross a 7m wide road at a walking speed of 0.92 m per second.

Collision History

5.13 It is recommended that the road casualty record along the route is noted with special attention to accident danger spots. If the route is also used for public transport a note should be made of stopping places and the level of increased pedestrian use that could impact on foot path availability. Risk assessors could, for example, incorporate a 3 year collision history into the assessment of the whole route.

5.14 If a risk⁷ is identified, it is recommended that suitable measures are considered – for example the introduction of speed humps or speed cameras⁸.

---

⁷ For the purposes of this document the definition of ‘Risk’ is provided in the glossary (Section 2).

⁸ Speed humps and speed cameras are normally only put in place in response to Road Traffic Collision statistics.

Footpaths

- 5.15 Welsh Ministers consider that a footway, roadside strip of reasonable width and condition, a public footpath or bridleway will all normally be assumed to provide an available route. The footway will need to be wide enough to allow passage and, in the case of young children or those that should be accompanied, it should be wide enough to allow supervision to be carried out safely. The condition of the path should be examined to ensure it is clear of obstacles underfoot and from excessive foliage.
- 5.16 On a road with low traffic flow, a verge that can be stepped on by a child and accompanying parent when traffic is passing can normally be assumed to provide an available route. Many available routes may lie along roads that have neither a footway nor verge. On these roads, it is recommended that the width of the carriageway, traffic speed and type of traffic (e.g. frequent long or heavy goods vehicles) as well as visibility/sight lines that may be affected by sharp bends, high hedgerows or other obstructions ought to be considered.
- 5.17 Where a route is found to be lacking in ‘step offs’ there may also be issues with adequate visibility – the features that affect the availability of ‘step offs’ often impact on visibility – hedges, gradients etc. In such cases, it is recommended that these be considered within the assessment criteria carried out by the local authority.
- 5.18 If a risk is identified the following may provide a solution:

- removing vegetation **or**
- resurfacing or widening the available foot path **or**
- providing a new foot path **or** • providing lighting.

Crossing points

- 5.19 Where roads need to be crossed, it is recommended that the availability of crossing facilities such as central refuges, pedestrian crossings or traffic signals be taken into consideration. Where there are no crossing facilities, the route’s risk assessment ought to consider each required road crossing, bearing in mind traffic speed and flows, sight lines etc.
- 5.20 If there is a need to cross roads there ought to be:
- Sufficient gaps in the traffic flow and sight lines to allow enough opportunities to cross safely. The gap time analysis should be used where necessary **or**
  - Pedestrian refuges **or**
  - Crossing facilities (e.g., zebra, pelican, puffin crossing etc.) **or** • Pedestrian phase at traffic lights **or**
  - School Crossing Patrol.

- 5.21 If a road needs to be crossed the visibility at the location should allow a vehicle to stop, given the 85th percentile speed (the speed at which 85% of the vehicles travel below) of the traffic flow. Vehicle stopping distances should be taken as those given in the Highway Code. In many rural areas, the exercise of continuous judgement is likely to be required. No criteria can provide all the guidance or answers to every situation that may be encountered.
- 5.22 If roads have to be crossed to use a footway or to improve sight lines it may be necessary to advise on safe crossing places. On some country roads the footway may not be continuous. Informed judgement will have to be made about the availability of “step off” points.
- 5.23 The difficulty of crossing at a site can be assessed by considering the number of gaps in the traffic flow that are acceptable to pedestrians. Free flowing traffic may provide gaps randomly and fairly frequently but speeds tend to be higher and gaps would need to be longer in order to cross the road safely. An acceptable gap to cross from kerb to kerb varies with each person. Most people will be able to cross two lanes of normal urban traffic in 4 to 6 seconds. Others may need larger gaps of around 10 to 12 seconds.
- 5.24 It is recommended that the survey records the number of gaps in each 5 minute period that are longer than the road crossing time, using one metre per second as the walking speed. Four gaps in each 5 minute period indicate a road that can be crossed without too much delay. Longer gaps could be classified as multiple gaps rather than as just one gap.
- 5.25 In the case of a rail crossing, particular attention needs to be paid to the type of crossing and incidents that have been recorded to assess the safety of the crossing.

Canals, Rivers, Ditches and Embankments

- 5.26 It is the Welsh Ministers’ view that where appropriate, it is important to ensure that adequate barriers and safety features are included and that these are of the appropriate height to take into account the age groups of learners that may use the route. Safety features include improved barriers, better signage, more lighting or alternative available routes.
- 5.27 It will also be important to establish
- if the route has been subject to severe flooding⁹
  - if this is a regular occurrence and
  - when severe flooding occurs, whether a suitable detour is available

---

⁹ For the purposes of this document the definition of ‘Flooding’ is provided in the glossary (Section 2)

5.28 Information on flood management procedures can be acquired from Natural Resources Wales¹⁰.

Lighting

5.29 The level of natural lighting will differ over the year. Seasonal change may require that a review of the route assessment may be appropriate (if reported conditions present difficulties for the learner and / or companion).

5.30 It is recommended that street lighting is also taken into account.

Planned Changes in the Area

5.31 The assessment ought to consider any proposals that might impact on safety. Much of this information is likely to be held by the local authority and therefore the following checks will inform the risk assessment:

- Highways departments for proposed road works that would have a short-term impact on traffic conditions (e.g. road widening schemes)
- Planning departments for developments that may have a long-term impact on traffic (e.g. housing or retail developments)
- Education departments to check any proposed school reorganisations and/ or mergers

5.32 Where proposed changes are developed and may impact on walked routes to school, it is recommended that the relevant local authority department lead consult with learner travel teams as appropriate.

Level Crossings

5.33 There are more than 6,500 level crossings in Britain with 1,167 (or 18% of them) within the Network Rail Wales Route.

5.34 It is recommended that risk assessors, where applicable, include level crossing risk consideration within the risk assessment. Network Rail have produced educational material for schools which can be accessed by clicking
<http://www.networkrail.co.uk/level-crossing/>

5.35 Where appropriate, risk assessors should consider contacting Network Rail's team of Level Crossing Managers who can provide advice and guidance on level crossing risk assessment control measures, such as level crossing risk awareness events. Contact details are available at <http://safety.networkrail.co.uk/Services/Contacts>

---

¹⁰ <http://naturalresourceswales.gov.uk/alerts/?lang=en>

Part 2: Risk Assessment Procedure in relation to Social Danger

The nature of Social Danger

- 5.36 ‘Social Danger’ is open to different interpretations and is subjective. In this context, the commonest interpretations provided by children and young people are as follows: stranger danger; danger(s) posed by paedophiles; danger(s) posed by criminals (muggers, thieves, murderers, kidnappers); anti-social behaviour (the presence of bullies or of alcoholics or drug addicts on walked routes to school); and physical manifestations, such as discarded needles or places where drug abuse/misuse take place.
- 5.37 Children experience real dangers when walking to and from school. Like adults, children can also perceive dangers even if none exists, and that too will understandably influence their behaviour and needs to be taken into account. A perceived danger may feel no less real than an actual danger. It will be important that before undertaking risk assessments, local authorities determine whether the perceived danger is supported by any evidence.
- 5.38 Where appropriate, Welsh Ministers recommend that other local authority services work to alleviate some fears, for example street cleaning or dog warden services.
- 5.39 There may also be a need to work with the teachers and parents of children who are concerned about stranger danger so that the child can be reassured though still aware of risk averse behaviours; travelling with friends, not speaking to strangers, etc. Consequently it is recommended that the local authority transport officials refer those cases not substantiated by evidence to the relevant school.

Tackling Social Danger in Risk Assessments – Working with Partners

- 5.40 In the conduct of risk assessments, it is recommended that local authorities work in partnership with organisations/agencies which have expertise in, including responsibility for, tackling and quantifying social danger. The Police or Police Community Support Officers have responsibility for crime, disorder and antisocial behaviour whilst the Local Safeguarding Children Boards have responsibility for safeguarding/child protection matters.
- 5.41 Section 25 of the Children Act 2004¹¹ places a duty on local authorities to promote co-operation between the authority and ‘relevant partners’ to improve the wellbeing of children and young people. The ‘relevant partners’ comprise the Local Safeguarding Children Boards (LSCBs). Usually, these bodies include the Police Authority; the Chief Officer of Police; the local probation board; the youth offending team; the NHS Trust; the Local Health Board; and the relevant local authority

---

¹¹ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2004/31/section/25>

(particularly senior Directors of Education and Social Services). The Welsh Government recommends that local authority transport officials should be invited to and regularly attend these meetings of the LSCBs to cover the safety of walked routes. Alternatively it is recommended that transport issues are included as an agenda item at each meeting and where appropriate further engagement with transport officials should be made.

- 5.42 The Children and Young People's Plan (Wales) Regulations 2007¹² require that each local authority, following consultation with partners, should publish a Children and Young People's Plan setting out how they will improve the well-being of children and young people in their authority. The Welsh Government recommends that information about how walked routes have been risk-assessed and made safer should feature in these Plans.
- 5.43 The Welsh Government published statutory guidance¹³¹⁴, namely 'Stronger Partnerships for Better Outcomes' 2006 (National Assembly for Wales Circular 35/2006)¹⁴⁸ and 'Shared Planning for Better Outcomes' 2007 (Welsh Assembly Government Circular 31/2007)¹⁴⁹ which outlines the requirement on local authorities to prepare and publish a plan setting out the authority's strategy for discharging their functions in relation to children and relevant young people. Further Information about these documents is provided in Section 3 (Question 18).

Multi Agency Public Protection Arrangements (MAPPA)¹⁵

- 5.44 Under sections 325-327 of the Criminal Justice Act 2003¹⁶, there is a statutory duty on the "Responsible Authorities" (the Police, Probation and Prison Services) to establish arrangements to assess, manage and reduce the risk presented by relevant sexual and violent offenders to reduce re-offending and protect the public. This includes those who are considered to pose a risk to, or potential risk of harm to, children.
- 5.45 Partner organisations, which include local authorities, health boards, youth offending teams and social housing providers have a statutory duty to cooperate with the Responsible Authorities¹⁵². The Welsh Government expects local authority risk assessors to work within the legal framework described above to obtain the relevant

---

¹² S.I. 2007/2316. - <http://www.legislation.gov.uk/wsi/2007/2316/contents/made>

¹³ Under sections 25(B) 26 and 27(4) of the Children Act 2004

¹⁴ <http://wales.gov.uk/topics/childrenyoungpeople/publications/strongerpartnerships/?lang=en>

<http://wales.gov.uk/topics/educationandskills/publications/guidance/sharedplanningforbetteroutcomes?lang=en>

¹⁵ <https://www.gov.uk/government/publications/multi-agency-public-protection-arrangementsmappa--2>

¹⁶ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2003/44/section/325> ¹⁵² Section 325(3) Criminal Justice Act 2003.

expertise in terms of managing the risks posed to children using walked routes to school.

- 5.46 In terms of quantifying social danger, the existence of any such dangers should be supported by evidence (either qualitative or quantitative).
- 5.47 When cooperating with other agencies, local authorities will need to put in place information-sharing protocols which comply with the Data Protection Act 1998¹⁷ (particularly as information relating to children is sensitive)¹⁸.

---

¹⁷ <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1998/29/contents>

¹⁸ Further information regarding this provision is outlined in Section 3 (Question 22 of this document),

Extract from Denbighshire's Home to School Transport Eligibility Policy

4.12 Concessionary Transport

The Authority will consider concessionary transport if a learner does not qualify for free transport against any of the criteria detailed in this policy but could be placed on an existing contract transport route that has empty seats. The following circumstances would however apply:

- (a) *A reasonable charge per term will be applied. We will review this annually*
- (b) *Concessions may be withdrawn at short notice when seats become unavailable*
- (c) *Concessionary passes cannot be issued at short notice at the start of the academic year as it is necessary to identify whether there are surplus places on contract vehicles*
- (d) *Concessionary fares cannot be offered where public transport runs alongside school transport*

Further guidance and contact information regarding concessionary travel is also available on Denbighshire's School Transport web pages.

Appendix 4

Extract from Denbighshire's Home to School Transport Eligibility Policy

7. APPEALS

- 7.1 *The parent, guardian or carer will normally be notified in writing within 15 working days of an unsuccessful application. The refusal will provide details of their right of appeal.*
- 7.2 *The parent, guardian or carer can put their appeal in writing to admissions@denbighshire.gov.uk stating their reasons for appealing against the decisions.*
- 7.3 *An Independent Officer will consider the appeal against the Home to School Transport Policy and make a decision based on the information provided.*
- 7.4 *The parent, guardian or carer will be notified of the outcome of their appeal in writing within 5 working days of their appeal being received, provided no further information is required to support the decision. Following this decision there are no further grounds for appeal.*

Denbighshire County Council Home to School Transport Eligibility

Additional Guidance Regarding Use of Pick-up Points

In relation to section 4.2 of Denbighshire's Home to School Transport Eligibility Policy, the Local Authority considers that the provision of shared pick-up points is a suitable transport arrangement within the meaning of section 3 of the Learner Travel (Wales) Measure 2008.

The Authority will endeavour to locate pick-up points reasonably close to learners' homes, in the expectation that parents and guardians will be able to make use of their designated pick-up point in order to ensure for their child a safe and timely journey to and from school.

Nothing in the Policy creates an expectation that all children should walk to the pick-up point, as in some cases this will be inappropriate. If a parent or guardian believes that the use of a pick-up point is not suitable for their child, they should bring their concerns to the attention of the Authority, which will then investigate the child's circumstances to determine whether the Authority owes a duty to make any additional or alternative transport arrangements for that child. Any additional or alternative arrangements will be made under sections 3 and 4 of the 2008 Measure.

Discretionary arrangements can also be made under section 6 of the 2008 Measure; in which case, the cost of any additional arrangements may be charged to the parent or guardian responsible for the child.

Should parents or guardians require further information regarding the guidance above, please email your request to admissions@denbighshire.gov.uk or write to:

Education Support,
Denbighshire County Council,
County Hall, Wynnstay Road,
Ruthin LL15 1YN.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r: Pwyllgor Archwilio Cymunedau

Dyddiad y Cyfarfod: 30 Mehefin 2016

Aelod/Swyddog Arweiniol:Aelod Arweiniol dros Ofal Cymdeithasol (Gwasanaethau Oedolion a Phlant)/Pennaeth Gwasanaethau Cymorth Cymunedol

Awduron yr Adroddiad: Uwch Swyddog Tai (Tai â Chymorth) a Rheolwr Tîm Cefnogi Pobl

Teitl: Gwasanaeth Cefnogi Byw'n Annibynnol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn ynglŷn â chynnydd Gwasanaeth Cefnogi Byw'n Annibynnol wrth gwrdd â'r angen am gymorth sy'n gysylltiedig â thai i bobl hŷn ar draws y Sir, yn ystod yr hinsawdd ariannol bresennol o gyfyngiadau parhaus a'r angen i'r Cyngor gyflwyno arbedion.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Cytunwyd yng nghyfarfod mis Medi 2015 y Pwyllgor Archwilio y byddai adroddiadau ar Gefnogi Byw'n Annibynnol yn parhau i gael eu cyflwyno gerbron cyfarfodydd Pwyllgor Archwilio Cymunedau yn y dyfodol, hyd nes hysbysir fel arall, er mwyn galluogi'r aelodau i fonitro cynnydd Cefnogi Byw'n Annibynnol wrth ddiwallu anghenion cymorth sy'n gysylltiedig â thai bobl hŷn ar draws y Sir.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod Aelodau yn:

3.1 ystyried cynnwys yr adroddiad hwn, rhoi sylwadau fel y bo'n briodol; a

3.2 phenderfynu a yw adroddiad manwl pellach yn cael ei ddwyn gerbron y Pwyllgor Archwilio ynghylch y manteision posibl o gymryd ymagwedd symlach integredig o reoli Cefnogi Byw'n Annibynnol, Ailalluogi a Gwasanaeth Gweithiwr Cefnogi lechyd a Gofal Cymdeithasol (HSCSW).

4. Manylion yr Adroddiad

4.1 Mae Cefnogi Byw'n Annibynnol yn cael ei ariannu'n llawn gan y Grant Cefnogi Pobl, a ddarperir yn uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru ac mae wedi bod yn ddarostyngedig i Adolygiad Gwasanaeth Cefnogi Pobl llawn ym mis Medi 2015, a arweiniodd at 21 o argymhellion dros 6 Maes Deilliant. Gellir gweld y Cynllun Gweithredu diweddaraf yn atodiad 2. Mae Cefnogi Pobl wedi penodi Gweithiwr Cyswllt Generig fydd yn gweithio gyda Cefnogi Byw'n Annibynnol un diwrnod yr wythnos, eu rôl yw sicrhau bod SIL a gwasanaethau mewnol eraill a ariennir drwy Gefnogi Pobl, yn cydymffurfio â

Chanllawiau Rhaglen Cefnogi Pobl ac yn gweithredu mewn ffordd nad yw'n fiwrocrataidd ac yn gynaliadwy. Mae'r Uwch Swyddog Cefnogi Byw'n Annibynnol wedi bod yn gweithio gyda'r Contract Cefnogi Pobl a'r Gweithiwr Cyswllt Cefnogi Pobl ar ddatblygu a gweithredu cynllun gweithredu.

- 4.2 Cafodd contract newydd ei gyflwyno ar gyfer Cefnogi Byw'n Annibynnol yn dechrau yn Ebrill 2016. Cadarnhawyd arian ar gyfer SIL ar gyfer 2016/2017. Roedd gan y "setliad" effaith uniongyrchol ar y Gyllideb Cefnogi Pobl ar draws Cymru a maint y Grant Cefnogi Pobl a ddyfarnwyd i Sir Ddinbych. Mae'r gyllideb ar gyfer SIL yn 2016/2017 yn £505,000, sy'n ostyngiad o £42,962 o 2015/2016. Mae'r gostyngiad mewn cyllid wedi cael ei negyddu gan ddileu 0.40 y swydd, Rheolwr Gofal a Chefnogaeth. Bydd cyfrifoldeb rheoli llinell dros SIL gyda'r rheolwr tîm Cefnogi Pobl ar gyfer y 12 mis nesaf.
- 4.3 Mae'r Grant Cefnogi Pobl i SIL wedi'i sicrhau ar gyfer 2016/2017, fod bynnag, fel gyda'r holl wasanaethau a ariennir gan Cefnogi Pobl, mae'n rhaid i SIL fod yn barod am doriadau yn y cyllid yn y dyfodol.
- 4.4 Mae opsiynau sy'n cael eu hystyried yn cynnwys y posibilrwydd o osod SIL, Ailalluogi a'r Gwasanaeth Gweithwyr Cymorth Iechyd a Gofal Cymdeithasol (HSCSW) o dan Cefnogi Annibyniaeth newydd wedi'i alinio yn strwythur rheoli Sir Ddinbych, a allai o bosibl leihau costau rheoli gorbenion ar gyfer yr holl wasanaethau, ac felly darparu rhywfaint o ddiogelwch ar gyfer cyflenwi gwasanaethau rheng flaen yn y dyfodol.
- 4.5 Byddai cynnig o'r fath yn gweld pob un o'r tri maes gwasanaeth yn ei hanfod yn aros yn annibynnol, a fyddai'n helpu o ran monitro perfformiad, atebolrwydd ariannol ac, yn bwysicaf oll, dealltwriaeth defnyddwyr gwasanaethau, ond dylai hwyluso mwy o integreiddio rhyngddyn nhw, a thrwy hynny gyflwyno gwasanaeth cyffredinol o ansawdd gwell, am lai o gost gyffredinol.
- 4.6 Mae angen gwaith pellach i benderfynu ar y dichonoldeb llawn o weithredu strwythur rheoli wedi'i alinio, ac asesu yn llawn effaith hyn ar ddarparu gwasanaethau o safbwyt y defnyddiwr gwasanaeth. Bydd y gwaith hwn yn cael ei ddatblygu gan y Gweithiwr Cyswllt Cefnogi Pobl dros y flwyddyn ariannol nesaf.
- 4.7 Ar hyn o bryd mae SIL yn darparu 400 awr o gefnogaeth yr wythnos, sy'n llai na'r gofyniad cytundebol o 507 awr o gapasiti yr wythnos. Fodd bynnag, mae hyn yn dangos ychydig o welliant ers yr adroddiad diwethaf. Ceir dadansoddiad o Ddefnyddwyr Gwasanaethau fesul ward i'w gweld yn atodiad 1. Roedd gan SIL 2.29 o swyddi gwag cyfwerth â llawn amser, roedd y swyddi hyn yn cael eu gadael yn wag tra'n aros am gadarnhad ynglŷn â chyllid ac mae'r broses reciwtio erbyn hyn wedi digwydd. Mae'r galw yn debygol o gynyddu wrth i'r gwasanaeth ddod yn fwy adnabyddus, drwy dafod leferydd a marchnata mwy ffurfiol. Mae'r mynegiant yn seiliedig ar niferoedd presennol, yn dangos y byddai'r galw yn dal yn cael ei fodloni o fewn y capasiti presennol neu wedi'i leihau hyd yn oed; a fyddai'n cael ei helpu yn rhannol gan yr ethos Ailalluogi o ymyrraeth cyfyngedig o ran amser sy'n anelu i hyrwyddo annibyniaeth. Mae cynllun gweithredu ar gyfer marchnata a hyrwyddo'r gwasanaeth wedi cael ei ddatblygu a chaiff ei weithredu dros y misoedd nesaf.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd y prosiect yn cyfrannu at gefnogi Cynllun Corfforaethol Sir Ddinbych 2012-2017 yn y meysydd canlynol:-

- a. Bod pobl ddiamddiffyn yn cael eu diogelu ac y gallent fyw mor annibynnol ag sy'n bosibl.
- b. Sicrhau mynediad at dai o ansawdd da. Mae'r prosiect hwn yn chwarae'r rôl allweddol o ran cyfrannu at atal digartrefedd ar gyfer pobl ddiamddiffyn.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Ar gyfer 2016-17 cost SIL i'r Grant Cefnogi Pobl yw £505,000.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gwblhawyd ar gyfer y penderfyniad? Dylai'r templed EqIA wedi'i llenwi fod ynghlwm fel atodiad i'r adroddiad.

Dros y blynnyddoedd olynol, roedd y cynigion i ailfodelu'r Gwasanaeth Wardeiniaid i Wasanaeth Daliadaeth Niwtral wedi eu cynnwys yn y Cynllun Gweithredol Cefnogi Pobl ac yn fwy diweddar y Cynllun Comisiynu Lleol Cefnogi Pobl y mae Asesiad Effaith Cydraddoldeb wedi cael ei gwblhau ar ei gyfer.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

8.1 Mae'r newidiadau i'r Gwasanaeth Warden Tai Gwarchod i greu SIL, yn unol ag argymhelliaid Llywodraeth Cymru, wedi cael eu hystyried yng nghyd-destun y Cynllun Comisiynu Lleol Cefnogi Pobl (a elwid gynt yn Gynllun Gweithredol Cefnogi Pobl) ers 2009. Ymgynghorir ar y cynllun comisiynu lleol gyda rhanddeiliaid, defnyddwyr gwasanaeth a'r pwylgor archwilio.

8.2 Yn yr adroddiad ym mis Medi 2015 i'r Pwyllgor Archwilio dywedwyd "Yn ystod yr adolygiad, roedd y Swyddog Contractau ac Adolygu wedi cyfweld Defnyddwyr Gwasanaeth, roedd dystiolaeth i awgrymu nad yw Defnyddwyr Gwasanaeth yn deall yn llawn beth oedd y newidiadau na pham eu bod yn angenrheidiol. Amlwgwyd hyn i'r rheolwr SIL yn ystod yr adolygiad, a gadarnhaodd bod y gwasanaeth SIL wedi cynnal ymgynghoriad helaeth gyda Defnyddwyr Gwasanaethau a rhanddeiliaid drwy gydol y cyfnod pontio. Bydd y gwasanaeth SIL yn parhau i fynd i'r afael â'r pryderon hyn wrth iddynt symud ymlaen i hyrwyddo'r gwasanaeth"

8.3 Mae ymrwymiad i rannu gwybodaeth o ansawdd da ynglŷn â newidiadau posibl i'r SIL gyda defnyddwyr gwasanaeth, staff ac aelodau.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Fel y nodwyd uchod, mae Cefnogi Byw'n Annibynnol yn cael ei ariannu'n llawn gan y Grant Cefnogi Pobl a ddarperir yn uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru. Mae'n bwysig bod y gwasanaeth yn cael ei ddarparu o fewn y gyllideb a ddarperir ar ei gyfer gan y Grant Cefnogi Pobl. Mae'r adroddiad hwn yn nodi dull rhesymol i ddarparu'r gwasanaeth o fewn y gyllideb o £505k ar gyfer 2016/17 (gostyngiad o £43k) yn ogystal â dangos cynllunio ariannol a darparu gwasanaethau ar gyfer gostyngiad tebygol mewn lefelau grant yn y dyfodol.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Y brif risg yw bod y Grant Cefnogi Pobl yn cael ei leihau mwy na'r disgwyl yn y dyfodol, gan greu sefyllfa lle gwneir gostyngiadau pellach i'r gyllideb SIL. Bydd yr adolygiad o drefniadau rheoli'n lleihau'r perygl hwn, ond efallai y bydd angen lleihau nifer yr oriau o gefnogaeth uniongyrchol a ddarperir ymhellach.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Erthygl 6.3.3 o gyfansoddiad y cyngor yn nodi pwerau'r Pwyllgor Archwilio mewn perthynas â datblygu ac adolygu polisi, tra bod Erthygl 6.3.4 yn rhoi manylion ei bwerau o ran adolygu perfformiad y Cyngor o ran cyflawni amcanion polisi.

12. Swyddog Cyswllt:

Gwasanaethau Cymorth Cymunedol
Ffôn: 01824 712300

Appendix 1

DCC WARDS	Councillors	SIL Recipient
Bodelwyddan	C. Alice Jones	0
Corwen	C .Huw Jones	21
Plus Cynwyd=4, Betws GG=2, Glyndyfrdwy=2		8
Efenechtyd	C. Eryl Williams	0
Llanarmon yn Iâl/Llandegla	C Martyn Holland	3
Llanbedr DC/ Llangynhafal	C Huw Williams	2
Llandrillo	C. Cefyn Williams	1
Llandyrnog	C Merfyn Parry	0
Llanfair DC/ Gwyddelwern	C. Hugh Evans	3
Llangollen	C Stuart Davies/C Rhys Hughes	10
Llanrhaeadr-yn-Nghinmeirch	C. Joe Welch	0
Ruthin	C Bobby Feeley/ C. Huw Hilditch-Roberts/ C Davis Smith	12
Plus Cyffylliog=3, Eryrys=1, Maeshafn=1, Graigfechan=1, Pwllglas=2, Clawddnewydd=1 =9		

Rhuddlan	C Ann Davies / C Arwel Roberts	6
St Asaph East & West	C. Dewi Owens/ C Bill Cowie	10
Trefnant	C Meirick Lloyd Davies	3
Tremeirchion	C. Barbara Smith	0

Denbigh in Total = 14

Denbigh Central	C. Gwyneth Kensler	
Denbigh Lower	C. Raymond Bartley	
Denbigh Upper- Henllan	C. Colin Hughes/Geraint Lloyd Williams	1
Plus Bodfari=1, Llanrhaeadr=4		5

Prestatyn in Total = 30 PLUS Meliden=1, Dyserth=5

Prestatyn Central	C Peter Duffy/ C Hugh Irving
Prestatyn East	C. Anton Sampson/ C. Julian Thompson Hill
Meliden	C Peter Evans
Prestatyn North	C Carys Guy/ C Jason McLellan/C. Paul Penlington
Prestatyn S West	4C Bob Murray/ C. Gareth Sandilands

Rhyl in Total = 64

Rhyl East	C Barry Mellor / C. David Simmons
Rhyl South	C Jeanette Chamberlain-Jones / C Cheryl Williams
Rhyl S East	C Brian Blakely/ C Win Mullen-James/ C Bill Tasker
Rhyl S West	C Pat Jones/ C. Pete Prendergast
Rhyl West	C Ian Armstrong/ C Joan Butterfield

TOTAL =208

SIL SP Review Action Plan					
Recommendation	Action to be taken	By Whom	By When	Outcome	
2. COST EFFECTIVENESS / FINANCIAL					
Recommendation 1: SIL to provide the Contract and Reviewing Officer with a schedule of promotional and awareness raising work that will ensure that potential Stakeholders and Service Users are informed and aware of the service. (page 10)	<ul style="list-style-type: none"> Produce a promotion & marketing plan – (Presently in draft form) SIL Service to engage with “Dewis” SIL Service to engage with “Tacking Points” 	Angela Hesford	31/05/2016 <i>(Draft to CO)</i>	Promotion to teams will begin by staff W/C 27/06/16	
3. OUTCOMES AREA – Promoting Personal and Community Safety					
Recommendation 8: It is recommended that outcome returns be monitored by the Contracts and Reviewing officer at six monthly intervals to ensure numbers on the PMR and outcomes returns correspond correctly. (page 16)	<ul style="list-style-type: none"> To be checked at progress meetings once final outcome reports for 2015/16 are received. (Debbie Nalecz to arrange meeting mid May 2016) 	Angela Hesford / Debbie Nalecz - Contracts & Review Officer	31.05.2016		
Recommendation 9: It is recommended the SIL management team liaise with the Health and Safety department to ensure provisions for lone working and first aid are adequate. (page 16)	<ul style="list-style-type: none"> SIL Lone worker Policy is in development Consideration will be given to the potential integration with reablement (Angela Hesford and the Team Leaders are – Woking together with Gerry Lapington Corp H & S) Lone worker training will be carried out annually Breaches and shortcomings will be addressed in 1:2:1 meetings with staff 	Angela Hesford / Christine Barlow / Richard Crane	Ongoing	CB/RC to make appt with GL regarding Risk training	
	<ul style="list-style-type: none"> First Aid Training – One day course not currently available via iTrent. Awaiting information from Karen Bee – First Aid Co-ordination. It is hoped this can be provided in one session for the whole team 	Angela Hesford	01/06/2016		

	<ul style="list-style-type: none"> Purchase suitable First Aid Kits, if required 	Angela Hesford	15/06/016	
Recommendation 10: SIL to consider how they can meet the training needs of staff in relation to lone working which are highlighted within this document. (page 16)	<ul style="list-style-type: none"> This will be constantly reviewed in 1:2:1 meetings and Annual Performance Appraisal and in Team Meetings Any shortcomings will be addressed Evidenced by spot check 	Angela Hesford / Christine Barlow / Richard Crane	Ongoing	
Recommendation 11: It is recommended that further training is delivered focusing on risk management plans for staff members where there is an identified issue. (page 16)	<ul style="list-style-type: none"> Training provided by Gerry Lapington during Lone Worker training session on 19/01/2016 Further training to be provided regarding 'needs' and 'risks' assessments for staff during 1:2:1, Hub meetings, full staff meetings and workshops; to include: Environmental factors, Triggers etc. Quality checks carried out by sampling and reviewed with staff in 1:2:1 meetings Quality checks to be carried out during Validation visits by Reviewing Officer 	Angela Hesford / Christine Barlow / Richard Crane <i>(With help from CO)</i>	30/05/2016	Dates confirmed for Risk Assessment Workshop are Thursday 28 th April (South) and 18 th May (North)
Recommendation 12: It is recommended SIL consider how the service can ensure Service Users have access to important information such as Risk Assessments and goals within support plans. (page 16)	<ul style="list-style-type: none"> Further training to be provided regarding equalities and diversity all for staff during 1:2:1, Hub meetings, full staff meetings and workshops 	Christine Barlow / Richard Crane / ASO's <i>(With help from CO)</i> Becky Woodcraft	30/08/2016	Trainer to be invited to May or June hub.

Recommendation 15: It is recommended that SIL build links with the Single Point of Access service and utilise the new Dewis Database to develop a greater understanding of resources available in Denbighshire /	<ul style="list-style-type: none"> • SIL Staff have the link to 'Dewis' and are able to access information and up-dates from this site • SIL Staff have been issued information regarding 'Talking Points' and will be given up-dates / information regarding on-going events • Member of SPoA and 'Talking Points' to be invited to speak at Team Meeting - . (Sandra Naughton to be invited to SIL Team Meeting of 26/05/2016) • 'Talking Points' will increase the breadth of staff knowledge and thus, encourage service user engagement 	Angela Hesford / Christine Barlow / Richard Crane / ASO's	31/05/2016	
6. OUTCOME AREA – Promoting Health and Wellbeing				
Recommendation 22: SIL to develop a policy on substance misuse to include the management of illegal substances. (page 28)	<ul style="list-style-type: none"> • Develop policy for information sharing protocol between SIL and other agencies including internal and external bodies in line with Freedom of Information Legislation • Carryout Equality Impact Assessment • The 'Wardens Hand Book' to be modernised and updated for Accommodation Support Officers • (AH to check Corp Policy / WASPI (Lisa Jones – Legal) 	Angela Hesford / Christine Barlow / Richard Crane / <i>(With help from CO)</i>	31/05/2016	Safeguarding training booked for 15/07/16 AH to explore outside training for Mental Health
Recommendation 23: It is recommended that SIL ensure all staff members receiving training on mental health and the resources available. (page 28)	<ul style="list-style-type: none"> • Training to be sourced via internal and external opportunities for suitable Safeguarding, Mental Health, etc. training events and suitable e-Learning modules 	Angela Hesford / Christine Barlow / Richard Crane / <i>(With help from CO)</i>	Ongoing	
7. ENSURING PARTICIPATION AND				

CONSULTATION				
Recommendation 24: It is recommended as part of developing their Service User Involvement Strategy that SIL liaise with Estate Management to consider how hubs can be fully utilised and remain financially viable in the future. (page 31)	<ul style="list-style-type: none"> This will be developed by Team Leaders; working with Community Housing to establish events and activities for Service Users. The above must be done from a Service Users perspective It is envisaged that SU will maintain this once set-up, thus, promoting the reablement ethos and 'communities' 	Richard Crane / Christine Barlow	30/08/2016	
8. SAFEGUARDING				
	<ul style="list-style-type: none"> All Staff to attend 'All Wales Basic Safeguarding: - Children & Adults' – to be booked via iTrent Training via iTrent. (To link with recommendation 10) 	Angela Hesford /	30/09/2016	All booked onto 15/07/16
Recommendation 27: It is recommended that SIL keep a log of all safeguarding referrals made and incidents logged through the DCC system, which include actions implemented and the overall outcome (to include whether the staff protection register has been used). (page 34)	<ul style="list-style-type: none"> Data Base to be created and used to ensure incidents relating safeguarding issues are recorded to include: - What happened? Who was involved? How was situation resolved? / What was outcome? Decision to record on 'staff protection register' Yes/No/? Etc. 	Angela Hesford / Christine Barlow / Richard Crane / Becky Woodcraft (With help from CO	ongoing	

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	30 Mehefin 2016
Swyddog Arweiniol:	Cydlynnydd Archwilio
Awdur yr Adroddiad:	Cydlynnydd Archwilio
Teitl:	Raglen Waith Archwilio

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno drafft raglen waith i'r dyfodol y Pwyllgor Archwilio Cymunedau i'r aelodau ei hystyried.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei raglen waith i'r dyfodol, a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau ar faterion perthnasol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried yr wybodaeth a ddarparwyd ac yn cymeradwyo, diwygio neu'n newid ei raglen gwaith i'r dyfodol fel y gwêl yn briodol.

4. Manylion am yr adroddiad.

- 4.1 Mae Erthygl 6 Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn nodi cylch gorchwyl, swyddogaethau ac aelodaeth pob Pwyllgor Archwilio, tra bo rheolau'r gweithdrefnau i bwylgor archwilio wedi'u gosod yn Rhan 4 y Cyfansoddiad.
- 4.2 Mae'r Cyfansoddiad yn amodi bod yn rhaid i bwylgorau archwilio'r Cyngor baratoi ac adolygu raglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Drwy adolygu a blaenoriaethu materion mae modd i aelodau sicrhau fod y raglen waith yn cyflwyno raglen dan arweiniad yr aelodau.
- 4.3 Arfer sydd wedi'i fabwysiadu yn Sir Ddinbych ers nifer o flynyddoedd yw bod pwylgorau archwilio'n cyfyngu ar nifer yr adroddiadau a ystyri mewn unrhyw gyfarfod i uchafswm o bedwar, yn ogystal ag adroddiad raglen waith y Pwyllgor ei hun. Nod y dull hwn yw hwyluso cael trafodaeth fanwl ac effeithiol ar bob pwnc.
- 4.4 Yn y blynnyddoedd diweddar mae Llywodraeth Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru wedi tynnu sylw at yr angen i gryfhau rôl archwilio ar draws Llywodraeth leol a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru, gan

gynnwys defnyddio archwilio fel modd o ymgysylltu â phreswylwyr a defnyddwyr gwasanaeth. Wrth fynd ymlaen disgwyli'r i archwilio ymgysylltu'n well ac yn amlach â'r cyhoedd gyda golwg ar sicrhau penderfyniadau gwell a fydd yn y pen draw yn arwain at well canlyniadau i ddinasyyddion. Yn y dyfodol, bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn mesur effeithiolwydd archwilio wrth gyflawni'r disgwyliadau hyn.

- 4.5 Gan ystyried y weledigaeth genedlaethol ar gyfer archwilio ac ar yr un pryd ganolbwytio ar flaenoriaethau lleol, mae'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Archwilio (GCIGA) wedi argymhell y dylai pwylgorau archwilio'r Cyngor, wrth benderfynu ar eu rhaglenni gwaith, ganolbwytio ar y meysydd allweddol canlynol:

- arbedion ar y gyllideb;
- cyflawni amcanion y Cynllun Corfforaethol (gyda phwyslais arbennig ar y modd o'u cyflawni yn ystod cyfnod o galedi ariannol);
- unrhyw eitemau eraill a gytunwyd gan y Pwyllgor Archwilio (neu'r GCIGA) fel blaenoriaeth uchel (yn seiliedig ar y mein prawf profion 'PAPER' - gweler ochr gefn y 'ffurflen gynnig aelodau' yn Atodiad 2) a;
- Materion brys, materion na ellir eu rhagweld neu faterion â blaenoriaeth uchel

Ffurflennoedd gynnig ar gyfer Archwilio

- 4.6 Fel y crybwylwyd ym mharagraff 4.2 uchod, mae Cyfansoddiad y Cyngor yn gofyn i bwylgorau archwilio baratoi ac adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Er mwyn cynorthwyo'r broses o flaenoriaethu adroddiadau, os yw'r swyddogion o'r farn fod pwnc yn haeddu'r amser i gael ei drafod ar agenda fusnes y Pwyllgor, mae'n rhaid iddynt wneud cais ffurfiol i'r Pwyllgor i ystyried derbyn adroddiad ar y pwnc hwnnw. Gwneir hyn trwy gyflwyno 'ffurflen gynnig' sy'n egluro pwrrpas, pwysigrwydd a chanlyniadau posibl y pynciau a awgrymir. Does dim un ffurflen gynnig wedi dod i law oddi wrth swyddog i'w ystyried yn y cyfarfod cyfredol.

- 4.7 Er mwyn gwneud gwell defnydd o amser archwilio drwy ganolbwytio adnoddau pwylgorau i archwilio testunau'n fanwl, gan ychwanegu gwerth drwy'r broses o wneud penderfyniadau a sicrhau gwell canlyniadau ar gyfer preswylwyr, penderfynodd y GCIGA y dylai'r aelodau, yn ogystal â swyddogion, gwblhau 'ffurflennoedd gynnig ar gyfer archwilio' yn amlinellu pam eu bod yn credu y byddai'r testun yn elwa o fewnbwn archwilio. Gellir gweld copi o 'ffurflen gynnig' yn Atodiad 2. Mae ochr gefn y ffurflen hon yn cynnwys siart lif sy'n rhestru'r cwestiynau y dylai aelodau eu hystyried wrth baratoi i gynnig eitem ar gyfer archwilio, ac y dylai pwylgorau eu gofyn wrth benderfynu ar addasrwydd testun arfaethedig i'w gynnwys ar raglen gwaith i'r dyfodol archwilio. Os, ar ôl cwblhau'r broses hon, y penderfynir nad yw'r testun yn addas i'w archwilio'n ffurfiol gan bwylgor archwilio, yna gellir

ystyried dulliau eraill o rannu'r wybodaeth neu archwilio'r mater e.e. darparu 'adroddiad gwybodaeth', neu os yw'r mater yn un o natur leol gellir ei archwilio gan y Grŵp Aelodau Ardal (GAA) perthnasol. Yn y dyfodol ni fydd unrhyw eitemau'n cael eu cynnwys ar raglen gwaith i'r dyfodol heb i 'ffurflen gynnig ar gyfer archwilio' gael ei chwblhau, ac i'r testun gael ei gymeradwyo i'w gynnwys ar y rhaglen gan un ai'r Pwyllgor neu'r GCIGA. Mae cymorth ar gael i lenwi'r ffurflenni gan y Cydlynnydd Archwilio.

Rhaglen Waith i'r Dyfodol y Cabinet

- 4.8 Wrth benderfynu ar eu rhaglen waith i'r dyfodol mae'n bwysig fod pwylgorau archwilio yn ystyried amserlen rhaglen waith y Cabinet. Ar gyfer y diben hwn, mae rhaglen waith y Cabinet wedi ei chynnwys yn Atodiad 3.

Datblygiad Penderfyniadau'r Pwyllgor

- 4.9 Yn Atodiad 4 mae tabl yn crynhoi penderfyniadau diweddar y Pwyllgor ac yn cynghori aelodau am eu gweithrediad.

5. Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio

Dan drefniadau archwilio'r Cyngor mae'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio (GCIGA) yn gweithredu fel pwylgor cydlyn. Cynhelir cyfarfod nesaf y Grŵp ar 28 Mehefin 2016. Adroddir ar lafar yng nghyfarfod y Pwyllgor ar unrhyw faterion a drafodir yng nghyfarfod y Grŵp a fydd yn effeithio ar waith y Pwyllgor hwn.

6. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd archwilio effeithiol yn gymorth i'r Cyngor gynnal y blaenoriaethau corfforaethol yn unol ag anghenion cymunedau a dymuniadau trigolion. Bydd datblygu ac adolygu'r rhaglen waith gydlynol yn barhaus yn cynorthwyo'r Cyngor i ddarparu ei flaenoriaethau corfforaethol, i wella canlyniadau i breswylwyr tra hefyd yn dygymod â thoriadau llym yn y gyllideb.

7. Faint fydd hyn yn costio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'n bosib y bydd yn rhaid i wasanaethau neilltuo amser swyddog i gynorthwyo'r Pwyllgor gyda'r eitemau a nodwyd yn y rhaglen waith a chydag unrhyw gam gweithredu yn dilyn ystyried yr eitemau hynny.

8. Beth yw'r prif gasgliadau o'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylid cynnwys templed yr Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gwblhawyd fel atodiad i'r adroddiad.

Ni chynhaliwyd Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb er diben yr adroddiad hwn gan nad yw ystyried rhaglen waith i'r dyfodol y Pwyllgor yn debygol

o gael effaith andwyol neu annheg ar bobl sy'n rhannu nodweddion sydd wedi'u diogelu.

9. Pa ymgynghori sydd wedi digwydd?

Does dim angen cynnal ymgynghoriad ar yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, mae'r adroddiad ei hun a'r ystyriaeth a roir gan y Pwyllgor i'w raglen waith ar gyfer y dyfodol yn gyfystyr ag ymgynghoriad gyda'r Pwyllgor o ran ei raglen waith.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes risg wedi ei ganfod o ran y Pwyllgor yn ystyried ei raglen waith. Fodd bynnag, wrth adolygu ei raglen waith yn rheolaidd gall y Pwyllgor sicrhau bod meysydd sy'n peri pryder yn cael eu hystyried a'u harchwilio fel y maent yn dod i'r amlwg a bod argymhellion yn cael eu gwneud er mwyn mynd i'r afael â nhw.

11. Grym i wneud Penderfyniad

Yn unol ag Erthygl 6.3.7 Cyfansoddiad y Cyngor mae'n rhaid i bwylgorau archwilio'r Cyngor baratoi rhaglen waith a'i hadolygu.

Swyddog Cyswllt:

Cydlynnydd Archwilio

Rhif ffôn: (01824) 712554

e-bost: rhian.evans@sirddinbych.gov.uk

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Note: Items entered in **italics** have not been approved for submission by the Committee. Such reports are listed here for information, pending formal approval.

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
8 September							
27 Oct 2016							
15 December							
2 February 2017							
23 March							
15 June	Cllr. David Smith	1.	Caravan Site Regulation Procedure	To evaluate the implementation of the Caravan Site Regulation Procedure	(i) an evaluation of the procedure's effectiveness in ensuring that caravan sites are abiding by their planning and licensing permission ensuring that they help support the development of the local economy and keep vulnerable people safe; and (ii) identification of any problems encountered during the procedure's enforcement and/or any anomalies or unforeseen risks that came to light during enforcement	Graham Boase/Paul Mead	May 2016

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Tudalen 50

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
20 July						
7 September						
19 October						
30 November						

Future Issues

Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
Community Infrastructure Levy (CIL)	To outline the proposals for implementing the CIL in Denbighshire	The development of an appropriate and effective CIL scheme for the County	Graham Boase/Angela Loftus	February 2013

For future years

Information/Consultation Reports

Information / Consultation	Item (description / title)	Purpose of report	Author	Date Entered

Note for officers – Committee Report Deadlines

Meeting	Deadline	Meeting	Deadline	Meeting	Deadline
8 September	25 August	27 October	13 October	15 December	1 December

Ffurflen Gynnig ar gyfer Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol Archwilio	
ENW'R PWYLLGOR ARCHWILIO	
AMSERLEN I'W HYSTYRIED	
TESTUN	
Beth sydd angen ei graffu arno (a pham)?	
Ydi'r mater yn un o bwys i drigolion/busnesau lleol?	YDI/NAC YDI
Ydi craffu yn gallu dylanwadu ar bethau a'u newid? (Os 'ydi' nodwch sut rydych chi'n meddwl y gall craffu ddylanwadu neu newid pethau)	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn ymwneud â gwasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn effeithio ar nifer fawr o drigolion neu ardal fawr o'r Sir? (Os 'ydi', rhowch syniad o faint y grŵp neu'r ardal yr effeithir arni)	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn gysylltiedig â blaenoriaethau corfforaethol y Cyngor? (Os 'ydi' nodwch pa flaenoriaethau)	YDI/NAC YDI
Hyd y gwyddoch, oes yna rywun arall yn edrych ar y mater hwn? (Os 'oes', nodwch pwy sy'n edrych arno)	OES/NAC OES
Os derbynir y testun ar gyfer craffu, pwy fyddai arnoch chi eisiau eu gwahodd e.e. Aelod Arweiniol, swyddogion, arbenigwyr allanol, defnyddwyr y gwasanaeth?	
Enw'r Cynghorydd/Aelod Cyfetholedig	
Dyddiad	

Ystyried addasrwydd pwnc ar gyfer craffu

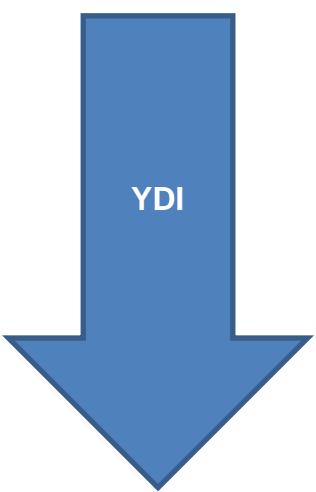
Ffurflen Gynnig / Cais a dderbyniwyd

(dylid rhoi ystyriaeth ofalus i'r rhesymau dros wneud cais)

Ydi o'n bodloni'r gofynion canlynol?

- **Diddordeb Cyhoeddus** – ydi'r mater o bwys i drigolion?
- **Effaith** – fedr craffu yn gael effaith ar bethau a'u newid?
- **Perfformiad** – ydi o'n wasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?
- **Graddfa** – ydi o'n effeithio ar nifer o drigolion neu ardal ddaearyddol fawr?
- **Ailadrodd** – ydi'r mater yn destun craffu/ymchwiliad gan berson neu gorff arall?

Dim gweithredu pellach gan y Pwyllgor Archwilio. Gellir ei gyfeirio at gorff arall neu ofyn am adroddiad er gwybodaeth.

- Penderfynu ar y canlyniadau a ddymunir
- Penderfynu ar gwmpas a swmp y gwaith craffu sydd ei angen a'r dull mwyaf priodol o graffu (h.y. adroddiad pwylgor, ymchwiliad grŵp tasg a gorffen neu aelod cyswllt ac ati)
- Os penderfynir sefydlu grŵp tasg a gorffen, dylid penderfynu ar amserlen yr ymchwiliad, pwy fydd yn rhan o'r ymchwiliad, beth yw'r gofynion ymchwilio, a oes angen cyngor arbenigol a thystion, a beth yw'r trefniadau adrodd ac ati.

Cabinet Forward Work Plan

Appendix 3

Tudalen 53

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
26 July	1	Faith Based Secondary Position	To seek approval to commence the formal stage of public consultation on proposals to close Blessed Edward Jones Catholic High School and to open a new Joint Faith school	Yes	Councillor Eryl Williams / Karen Evans
	2	Tyn y Celyn, Llanbedr Dyffryn Clwyd, Rhuthun	To declare surplus to the requirements of the Agricultural Estate and thereafter to dispose	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Mair Jones
	3	Lodge Farm, Denbigh	To declare surplus to the requirements of the Agricultural Estate and thereafter to dispose to the sitting Tenant	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Mair Jones
	4	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	5	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator

Cabinet Forward Work Plan

Tudalen 54

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
27 Sept	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
25 Oct	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	2	Corporate Plan Performance Report 2016/17 Q1	To consider progress against the Corporate Plan	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Alan Smith
	3	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
15 Nov	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
13 Dec	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill /

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
			the Council		Richard Weigh
2	Corporate Plan Performance Report 2016/17 Q2		To consider progress against the Corporate Plan	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Alan Smith
3	Items from Scrutiny Committees		To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator

Note for officers – Cabinet Report Deadlines

Meeting	Deadline	Meeting	Deadline	Meeting	Deadline
June	14 June	July	12 July	September	13 September

Updated 16/06/16 - KEJ

Cabinet Forward Work Programme.doc

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Appendix 4

Progress with Committee Resolutions

Date of Meeting	Item number and title	Resolution	Progress
12 May 2016	6. Delivering with Less – Leisure Services	<p>RESOLVED – that subject to the above observations:-</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) to congratulate the Service on its excellent work to date, and on where it is placed in terms of leisure service provision in comparison to other local authorities in Wales; (ii) to encourage the Service to continue to deliver and improve the services it provides; and (iii) that consideration around an options appraisal for different operating models should continue to be reviewed as the landscape changes. 	The Lead Member and officers have been informed of the Committee's recommendations
	7. Housing Grounds Maintenance Contract Update	<p>RESOLVED – that-</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) subject to the above observations, to receive the information and endorse the measures taken to manage the contract and mitigate against similar problems to last year arising in future; and (ii) further work be undertaken to support the delivery of a co-ordinated approach by the Council to grounds maintenance work in communities, including exploring the feasibility of potential joint contracts between services and a contractor prior to commencing any future tendering processes. 	Lead Member and officers informed of the Committee's recommendations
	8. The Council's Rural Grass Cutting Arrangements for 2016/17	<p>RESOLVED – subject to the above observations:-</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) to endorse the Rural Highway Grass Cutting Policy, attached at Appendix 1 to the report, pending the third bullet 	Lead Member and officers informed of the

		<p><i>point in paragraph 3.3 (Biodiversity Areas) of the policy being amended to read as follows – “one swathe or full verge width will be cut in late July/August. Every effort would be made to delay this cut for as long as possible, subject to robust highway safety risk assessments being undertaken”; and</i></p> <p><i>(ii) that the contractors’ schedule for rural highways grass cutting be added to the weekly Roadworks Bulletin issued to Councillors and published on the Council’s intranet.</i></p>	Committee's recommendations
	9. Cemetery Rules and Enforcement	<p>RESOLVED – subject to the above observations to endorse:</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>(i) the measures being proposed to improve compliance with cemetery rules:-</i> <i>(ii) the operational controls that were now in place relating to the use of memorial benches;</i> <i>(iii) the need for legally enforceable Dog Control Orders in Conucil cemeteries, noting that there would be a further consultation on this proposed scheme later in the year; and</i> <i>(iv) that, prior to the implementation of the above, correspondence be sent to related parties stating clearly the Council’s approach, and that a statement be issued to the press and media detailing the Council’s approach and the rationale behind it.</i> 	Lead Member and officers informed of the Committee's recommendations
	10. Draft Caravan Sites Regulatory Procedures	<p>RESOLVED – that subject to the above observations:-</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>(i) to agree to the principles of the Regulatory Procedures as set out in Appendix 1 to the report;</i> <i>(ii) agree that officers of the Planning and Public Protection Service finalise the Procedures and begin to implement them; and</i> <i>(iii) that a report be presented to the Committee in twelve months’ time evaluating the Procedures’ implementation and</i> 	Lead Member and officers informed of the Committee's recommendations. A report on the implementation of the Procedures

		<i>identifying any problems or anomalies encountered during their implementation and enforcement.</i>	has been scheduled into the Committee's forward work programme for June 2017 (see Appendix 1)
--	--	---	---

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag